

SVĚTLO

2 . ČÍSLO / XII. ROČNÍK

8 Kč (12Sk)

11. LEDNA 2004

Z obsahu:

Zhoubná metla terorismu

Z poselství Jana Pavla II.
k Světovému dni míru

1. ledna 2004

- strana 2 -

La Morenita

Paul Badde o zjevení Panny
Marie v Guadalupe

- strana 4 -

Jak znovu najít poklad víry

Ve škole matky Terezy

- strana 6 -

Domov lásky

- strana 8 -

Tráva je zelená!

Začal jsem tušit
smysl života...

- strana 9 -

Pedagogika nevinné bolesti

Odpověď na velkou
otázku po smyslu lidské
bolesti v Ježíši Kristu

- strana 10 -

Jen srdce z kamene může zůstat nedotčeno

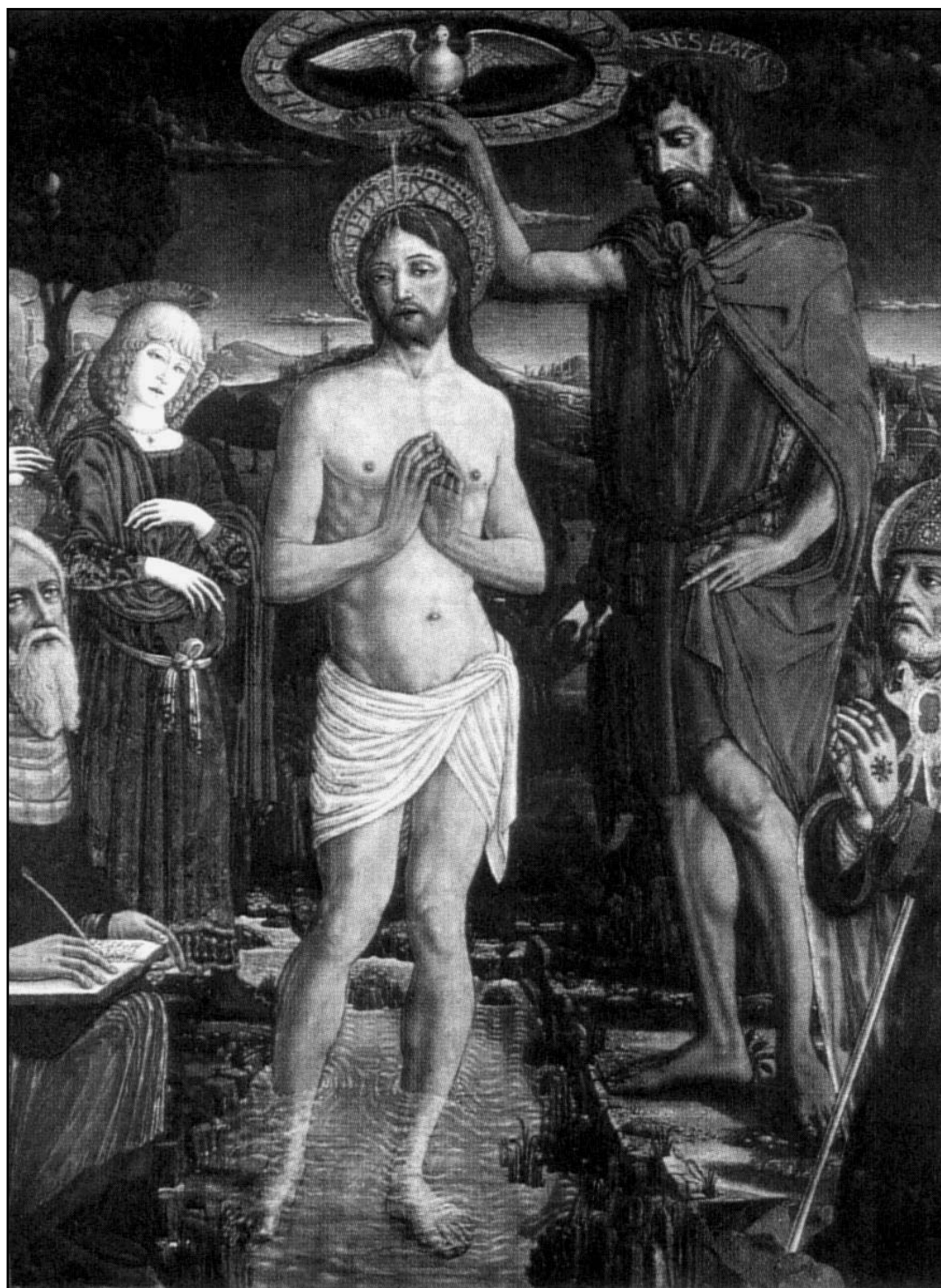
P. Josef Augustin Di Noia
o svých dojmech
z filmu „Umučení Krista“
od Mela Gibsona

- strana 12 -

Každý z nás je povolán, aby nesl svůj kříž

Jim Caviezel o filmu
„Umučení Krista“

- strana 12 -

Zhoubná metla terorismu

Mezinárodní právo dnes jen s velkou námahou poskytuje řešení konfliktů, vyplývajících z proměn fyziognomie současného světa. Tento konfliktní stav často nachází mezi svými protagonisty takové aktéry, kterými nejsou státy, nýbrž společenské organizace, vzniklé z rozpadu států nebo spojené s požadavky nezávislosti nebo se zkušenými zločineckými organizacemi. Právní řád, ustavený normami vypracovanými během staletí pro zavedení kázně do vztahů mezi státy, jen obtížně čelí konfliktům, v nichž jednají také společenské organizace, jež nejsou redukovatelné na tradiční charakter státnosti. To platí zvláště v případě teroristických skupin.

Pohroma terorismu se stala v těchto letech nakažlivější a způsobila brutální masakry, které postavily na cestu dialogu a jednání mnoho překážek, a tak rozjitřila lidské mysl i ztížila problémy, zvláště na Středním východě.

Nicméně aby byl boj proti terorismu vítězný, nesmí se vyčerpávat pouze v represivních a trestných operacích. Je důležité, aby dokonce i nutné použití síly bylo doprovázeno odvážným a jasným rozbořením příčin, jež jsou v pozadí teroristických útoků. Nasazení proti terorismu se zároveň musí projevat také na politické a pedagogické úrovni: na jedné straně tím, že se odstraňují příčiny, jež daly vzniknout situacím nespravedlnosti, z nichž často vyvěrají popudy k nejzoufalejším a nejkrvavějším činům; na druhé straně tím, že se trvá na výchově prodchnuté respektem k lidskému životu za všech okolností. Jednota lidského pokolení je totiž silnější než nahodilá rozdělení, jež oddělují lidi a národy.

V nutném boji proti terorismu je nyní mezinárodní právo povoláno k tomu, aby vypracovalo právní nástroje, vybavené účinnými mechanismy preven-

ce, kontroly a potlačování zločinů. V každém případě demokratické vlády dobře vědí, že použití síly proti teroristům nesmí opravňovat k zřeknutí se zásad právního státu. Byla by to nepřijatelná politická řešení, která by hledala úspěch, aniž by brala v úvahu základní lidská práva: cíl nikdy neospravedlnuje prostředky!

Prínos Církve

„Blahoslavení tvůrci pokoje, neboť oni budou nazváni Božími syny“ (Mt 5,9). Jak by mohlo toto slovo, které vyzývá k práci na nesmírném poli míru, nacházet tak mocný ohlas v lidském srdci, kdyby neodpovídalo touze a naději, které v nás nezníčitelně žijí? A z jakého důvodu budou nazváni tvůrci pokoje Božími syny, ne-li proto, že On je svou přirozeností Bůh pokoje? Právě proto v hlásání spásy, které Církev šíří po celém světě, jsou doktrinální prvky základní důležitosti pro vypracování nutných zásad pokojného soužití mezi národy.

Historické události učí, že budování míru se nemůže obejít bez respektování etického a právního řádu podle antického rčení: „*Serva ordinem et ordo servabit te.*“ (Zachovej řád a řád zachová tebe.) Mezinárodní právo se musí vyhnout tomu, aby převládl zákon silnějšího. Jeho podstatným cílem je nahradit „hmotnou sílu zbraní mravní silou práva“, a tak bude brát v úvahu náležitě sankce pro ty, kdo je poruší, jakož i přiměřené odškodnění obětí. To musí platit také pro ty vládce, kteří beztrestně porušují důstojnost a práva

člověka, skrývající se za nepřijatelnou záminku, že jde o vnitřní věci státu.

Ve svém proslovu k diplomatickému sboru, akreditovanému u Svatého stolce 13. ledna 1997, jsem identifikoval v mezinárodním právu nástroj prvního řádu k dosažení míru: „Mezinárodní právo bylo dlouhou dobu právem války a míru. Myslím, že je stále více povoláno k tomu, aby se stalo výlučně právem míru, pojatým ve funkci spravedlnosti a solidarity. V tomto kontextu morálka je povolána k tomu, aby učinila právo plodným; může také vykonávat funkci předjímání práva v té míře, v jaké mu ukazuje směr správného a dobrého.“

Značný byl během staletí doktrinální přínos, poskytovaný Církví skrze filozofickou a teologickou reflexi četných křesťanských myslitelů pro zaměření mezinárodního práva k obecnému dobru celé lidské rodiny. Zvláště v moderních dějinách papežové neváhali zdůrazňovat důležitost mezinárodního práva jako záruky míru v přesvědčení, že „ti, kdo usilují o pokoj, rozsévají v pokoji semeno, jehož plodem je spravedlnost“ (Jak 3,18). Církev se ve věčném světle evangelia a s nezbytnou pomocí modlitby nasažuje na takové cestě skrze nástroje, jež jsou jí vlastní.

Civilizace lásky

Na závěr těchto úvah však považují za nutné připomenout, že k nastolení pravého míru ve světě musí spravedlnost najít své doplnění v lásce. Jistě, právo je první cesta, kterou je nutno se vydat, aby se dospělo k míru. A národy musí být vychovávány k respek-

tování takového práva. Nedojde se však na konec cesty, jestliže nebude spravedlnost doplněna láskou. Spravedlnost a láska se někdy zdají být protikladnými silami. Ve skutečnosti jsou to jen dvě tváře téže reality, dvě dimenze lidské existence, které se musí navzájem doplňovat. Potvrzuje to historická zkušenost. Ta ukazuje, že se často spravedlnost nedokáže oprostít od zloby, nenávisti a krutosti. Spravedlnost sama nestačí. Může dokonce dospět k popření sebe sama, neotevře-li se oné hlubší síle, kterou je láska.

A právě proto jsem vícekrát připomněl křesťanům a všem lidem dobré vůle, že je nutno odpuštít, aby se rozřešily problémy jak jednotlivců, tak národů. Bez odpuštění není míru! Opakuji to i při této příležitosti, maje na očích zvláště krizi, která vládne v Palestině a na Středním východě. Řešení velmi těžkých problémů, jimiž trpí už příliš dlouhou dobu obyvatelstvo těchto krajů, se nenajde, dokud se neučiní rozhodnutí překonat logiku prosté spravedlnosti a otevřít se také logice odpuštění.

Křesťan ví, že láska je důvodem, kvůli němuž Bůh navazuje vztah s člověkem. A je to opět láska, kterou On očekává od člověka jako odpověď. Láska je proto nejvyšší a nejjvznešenější formou vztahů i mezi lidskými bytostmi. Láska tedy bude muset proniknout všechny oblasti lidského života a rozšířit se také na mezinárodní řád. Pouze lidstvo, v němž vládne „civilizace lásky“, se bude moci těšit z autentického a trvalého míru.

Na počátku nového roku chci připomenout ženám a mužům všech jazyků, náboženství a kultur antického rčení: „*Omnia vincit amor*“ (Láska vítězí nade vším). Ano, milování bratří a sestry ve všech částech světa, nakonec zvítězí láska! Každý ať se zasazuje o to, aby uspišil toto vítězství. Vždyť lidská srdce všech dychtí právě po ní.

ČBK

EDITORIAL

Svátek Křtu Páně nás opět vrací do Zajordánie, kde Jan křtil a kde jsme se pohybovali již v době adventní. Tehdy to byl z historického hlediska určitý anachronismus, protože Ja-

nův křest nepřipravoval na narození Mesiáše, nýbrž na jeho bezprostřední veřejné vystoupení o tři desítky let později. Tento předobrazný křest nebyl
Pokračování na str. 7

Příchod Božího služebníka

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešního svátku

Když se Ježíš modlil, otevřelo se nebe

Tvůj Pán dnes uzavírá třicetileté období svého skrytého života a odchází, aby začal plnit poslání, které přijal od Otce. Přichází, aby přinesl národům právo. Na jeho nauku čekají daleké kraje. Otevře oči slepým a vyvede ze žaláře ty, kteří bydlí ve tmách. Děkuj nebeskému Otci za tento veliký dar, za pokorného a poslušného Prostředníka smlouvy.

Ježíš není jen dar Otce. Je to také dar jeho svaté Matky Panny Marie. Pokloň se vděčně tě, se kterou se Syn tak něžně loučí. Od ní přijal všechno lidství, od ní přijal své horoucí srdce, které nyní jde hledat, co zahynulo.

Jdi za Pánem uctivě a sleduj ho na jeho dlouhé cestě, pozoruj ho při denním putování i při jeho celonočních modlitbách. Kam míří jeho kroky? Na vyvolené místo, kde se nebe tak přiblížilo k zemi. Vždy, když chce Bůh udělit svému lidu velkou milost, posílá své posly, aby jí připravili místo. Jan tu v pustině u Jordánu s naléhavostí hlásá to, co je posláním všech Božích proroků: *Obrátte se!* Má k tomu obzvláště pádný důvod: *Přiblížilo se Boží království.* Již přichází jeho Zakladatel.

Kdo se chce setkat s Božím vyvoleným a mít účast na Božích darech, musí vyjít ze svého světa, ve kterém se pohodlně zabydlel. Jak vidíš, těch, které sem k Jordánu svedlo z široka daleka prorocké volání, je veliký počet. Jelikož se jich dotkla Boží milost a přijali poslušně křest pokání, jsou *plni očekávání.* Je to jasné znamení, že spásné divy Boží lásky jsou přede dveřmi. Důvěryplné očekávání je vlastností pokorných duší, které jsou si vědomy své slabosti a hříšnosti, a proto jsou otevřeny milosti, která je může proměnit. Kdo si je jist sám sebou, nic neočekává. Ale v této chvíli pohodlnost ani bezstarostnost není na místě.

Kdybys Ježíše nedoprovázel na jeho cestě z Nazareta, nerozeznal bys ho mezi ostatními, kteří zaplňují údolí. V ničem se neodlišuje od hříšníků kolem sebe. On je jediný, kdo by opravdu mohl říct, že žádného proroka nepotřebuje, a přece se s ještě větší úctou a poslušností než ostatní řídí jeho výzvou. Klane se jeho skrytému božství a děkuj mu za všechny proroky, kteří mu připravovali a ještě budou připravovat cestu. Pros přitom Duchu Svatého o milost, aby ses vždy choval podle jeho vzoru.

Chceš-li čerpat užitek z poselství proroků, nesmiš u nich hledat uspokojení své zvědavosti a senzacechtivosti. To, co rozhoduje o tvém

prospěchu a štěstí, se musí odehrát především v tobě. Chápej všeobecnou náladu očekávání jako ozvěnu Božího očekávání. Je to především Bůh, kdo čeká, a proto vyvolává očekávání: ON toužebně čeká na tvé obrácení. Cesta k tvé proměně vede přes řeku pokání. Ani Maria, největší prorokyně posledních dnů, nemluví o ničem jiném než o pokání a obrácení.

Co to znamená - obrátit se? Vrátit všechny věci a hodnoty na jejich původní, Bohem určené místo. Jestliže tě začalo ovládat tělo a jeho žádosti, je třeba vrátit vládu tam, kam patří. Pokání se uskutečňuje především v sebezapření, které obnovuje sebeovládání, aby místo *žádostivosti očí* nastoupila soustředěnost a usebranost, místo *žádostivosti těla* sebekázeň, čistota a skromnost, místo *pýchy života* pokora a duch pravé služebnosti⁽¹⁾.

Můžeš si být jist, že tvé já se bude nejvíce bránit, když má odložit svou pýchu. Otevři proto dobře své oči. To, co se nyní odehrává u Jordánu, je především velké drama nejhlubší pokory, která svedla k sobě Ježíše a Jana. Ten, o němž Ježíš prohlásí, že se *nikdo větší nenarodil z ženy*⁽²⁾, se necítí hoden ani toho, aby mu *rozvázal řemínek u opáneků.* A ten, koho Jan takto vyzvedá jako většího a *mocnějšího,* sestupuje pokorně do řeky, aby mezi všemi hříšníky přijal křest pokání.

To, co je v tobě skutečně veliké a pravdivé, to, čím oslavuješ Boha, to se v tobě neztratí ani ve stavu nejhlubšího ponížení. Právě v tuto chvíli veřejného a dobrovolného ponížení, které podstupuje Boží Syn, když na sebe poslušně *bere hřích světa*⁽³⁾, dává i Otec veřejně najevo, jak veliké zalíbení má ve svém pokorném a poslušném Synu: *Ty jsi můj milovaný, v tobě jsem našel zalíbení.* Pokořit se znamená udělat místo Bohu, aby v tobě zjevil svou velikost. Pokora je **klíč k pravdě,** který otevírá nebe a svolává Ducha Svatého, aby se snesl na své pravé ctitele bez ohledu na to, jak se na ně dívá pyšný svět. *Bůh nikomu nestrání, ale v každém národě je mu milý ten, kdo jedná správně,* kdo jedná tak, jak nyní jedná Boží Syn. Dej se pokřtít tímto *svatým ohněm* a děkuj Pánu, že si *tě s láskou povolal a bere tě za ruku,* abys po jeho boku *nezeslábl a nezmalátněl.* Naučí tě, že právo se dá ohlašovat i bez křiku a hluku tak, že *nalomenou třtinu nedolomíš a neuhasiš doutnající knot.* Pomož mu hlásat jeho nauku, na kterou čekají daleké kraje.

Co mu odpovíš? Můj Pane, děkuji Ti a přijímám Tě, chci být Tvým služebníkem, ačkoliv toho *nejsem hoden.*

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ srov. 1 Jan 2,16; ⁽²⁾ Lk 7,28;

⁽³⁾ srov. Jan 1,29

Liturgická čtení

1. čtení - Iz 42,1-4.6-7

Toto praví Hospodin: „Hle, můj Služebník, kterého podporuji, můj vyvolený, v němž jsem si zalíbil. Vložil jsem na něj svého ducha, národům přinese právo. Nebude křičet, nebude hlučet, nedá se slyšet na ulici. Nalomenou třtinu nedolomí, doutnající knot neuhasi, věrně bude ohlašovat právo. Nezeslábně, nezmalátní, dokud nezaloží na zemi právo. Na jeho nauku čekají daleké kraje.

Já, Hospodin, jsem tě povolal s láskou, vzal jsem tě za ruku, chránil jsem tě a ustanovil tě prostředníkem smlouvy lidu a světlem národů, abys otevřel oči slepým, abys vyvedl vězně ze žaláře a z věznic ty, kteří bydlí ve tmách.“

2. čtení - Sk 10,34-38

Petr se ujal slova a promluvil: „Teď opravdu chápu, že Bůh nikomu nestrání, ale v každém národě že je mu milý ten, kdo se ho bojí a dělá, co je správné.

Izraelitům poslal své slovo, když dal hlásat radostnou zvěst, že nastává pokoj skrze Ježíše Krista. Ten je Pánem nade všemi. Vy víte, co se po křtu, který hlásal Jan, událo nejdříve v Galileji a potom po celém Judsku: Jak Bůh pomazal Duchem svatým a mocí Ježíše z Nazareta, jak on všude procházel, prokazoval dobrodiní, a protože Bůh byl s ním, uzdravoval všechny, které opanoval ďábel.“

Evangelium - Lk 3,15-16.21-22

Lid byl plný očekávání a všichni uvažovali o tom, zdali Jan není Mesiášem. Jan jim však na to říkal: „Já vás křtím vodou. Přichází však mocnější než já; jemu nejsem hoden ani rozvázat řemínek u opáneků. On vás bude křtít Duchem svatým a ohněm.“

Když se však lid dával pokřtít a když byl pokřtěn i Ježíš a modlil se, otevřelo se nebe, Duch svatý sestoupil na něj v tělesné podobě jako holubice a z nebe se ozval hlas: „Ty jsi můj milovaný Syn, v tobě mám zalíbení.“

La Morenita

Setkání, které změnilo svět

(O zjevení Panny Marie v Guadalupe)

První zjevení Panny Marie v Guadalupe zní jako pohádka z pera spisovatele Gabriela Garcíi Márquese. Byla by to skutečně pohádka, která změnila dějiny jako žádný panovník nebo vojevůdce, kdyby se 9. prosince 1531 na jednom vršku blízko dnešního hlavního města Mexika jeden indián nepotkal cestou do kostela s Pannou. Toto setkání mělo změnit závaží na vahách našeho světa. To, že se Latinská Amerika dnes počítá k Západu, začalo onoho rána. Ale kdo chce vyprávět dějiny od začátku, musí začít 3. srpnem 1492, kdy Kryštof Kolumbus vyplul z Andalusie s loděmi Santa Maria, Pinta a Niña, aby západním směrem hledal námořní cestu do Jeruzaléma, jak to naznačil ve svých náčrtcích.

Jména lodí seřazená za sebou můžeme číst jako větu: Santa Maria pinta la niña – Svatá Maria maluje dívku. Už to bylo pozoruhodné, ale to byl teprve začátek. „Protože Španělé již 800 let bojovali proti Maurům, sami se přitom napolo změnili v Maury. Jejich křesťanství bylo každopádně zvláštního druhu. Stali se postrachem Evropy,“ říká Don José Luis Guerrero ve své kanceláři v 6. poschodí Calle Durango v Mexico City.

A profesor se zanícením pokračuje: „Ještě před Kolumbovým odjezdem v témže roce vyhnali ze Španělska všechny Židy! A pak se na 40 let stali peklem pro indiány. Na karibských ostrovech nepřežil jejich vpád ani jeden domorodec. 16. srpna 1519 se zde v Mexiku vylodil Hernando Cortés s jedenácti karavelami, 553 vojáky a 110 námořníky. Dva roky nato zcela porazil mocnou říši Aztéků. V Evropě právě propukla reformace a roztrhla křesťanství na dvě části.

Tak došlo ke střetu dvou navzájem zcela cizích kultur, pro který nebylo období. Po vítězství Španělů se zdálo, že neexistuje vyhlídka na jakékoliv smíření. Desetitisíce indiánů zemřelo následkem nemoci. Během několika let byli tak trudnomyslní, že přestali plodit děti. Na misijní činnost západního křesťanství nebylo prakticky pomyslení až do prosincových dnů r. 1532, čemuž zde říkáme quadalupská událost.“

Don José se s těžkým oddychováním na chvíli odmlčel. Jako kanovník baziliky Panny Marie Gudalaupské má svou velice

prostou kancelář. Dejme tedy nyní slovo dvěma jiným svědkům oné události. Jsou to dva dokumenty, jeden záhadnější než druhý.

Ten první a důležitější je neporušené plátno 0,55 m široké a 1,43 m dlouhé z rychle se rozpadajících vláken agáve, které je od roku 1591 na pahorku Tepeyac na kraji dnešního Velkého Mexika vystaveno v národní bazilice Panny Marie Guadalupe v těžkém zlatém rámu na hlavním oltáři. Za normálních okolností se takové tkanivo rozpadne a zpráchníví během dvaceti let.

Toto plátno nese na sobě již téměř půl tisíciletí neporušený obraz dívky s mexickými rysy ve tváři (tedy rysy národa, který v době vzniku obrazu ještě neexistoval), vystupující z růžového oválu, který se otevírá

z hustých oblaků. Protože dívka stojí na měsíci a obklopuje ji věnec zlatých paprsků, bylo by ji možno pokládat v prvním okamžiku za Ženu z Apokalypsy sv. Jana. Ale hlavu dívky neobklopuje věnec z dvanácti hvězd. Je oděna do hvězdnatého pláště a zdá se, že je těhotná. Nekřičí však porodními bolestmi, nýbrž je krotká jako holubice, se zrakem sklopeným k těm mnohým, kteří ji pozorují.

Mexičané ji nazývají něžně „Madrecita“, Matička, nebo také „Morenita“, malá bruneta – pro její tmavou pleť. Její obraz je tak nevysvětlitelný jako obraz na Turínském plátně, který byl v posledním století několikrát ukázán poutníkům. Tato Panna je však vystavena denně od 16. století a vidělo ji každý rok 20 milionů poutníků. Je to největší mariánská svatyně na světě a mnozí se domnívají, že plátno je trvalé zjevení.

„A nemá žádné barvy,“ ještě dodává Don José. Co to znamená, že nemá barvy? Je to přece barevný obraz, je tu růžová, zlatá, lahvově zelená a modrá barva. „To znamená, že na tkanivu nejsou žádné chemické stopy po barvě a nemá žádný podklad. Obraz zkoumalo mnoho odborníků a malířů. Všichni jsou zajedno: obraz je barevný, ale nejsou zde naneseny žádné barvy. Je barevný jako květina.“

O květech se opakovaně mluví ve druhém původním dokumentu o událostech ve Guadalupe. Je to text o vzniku tohoto obrazu, který poprvé zaznamenal v polovině 16. století indián jménem Antonio Valeriáno v císařském „Colegio de Indios de la Santa Cruz de Santiago de Tlateloco“ v Mexico City. Originál této zprávy se ztratil. Zachoval se však v podání, které dal vytisknout Luis Laso de la Baga v roce 1649 v řeči indiánů Nahuľ jako vlastní dílo.

Podle prvních slov jeho zprávy se tento text nazývá Nican Mopohua. To znamená „Zde se vypráví“, a pak následuje

Co je láska podle dětí do 8 let

I děti přemýšlejí. Umějí filozofovat, dokonce hluboce. Podívejme se na definice lásky, které vyslovily děti do věku osmi let. Všechny jsou krásné a hluboké. Některé jdou k samé podstatě. Každá klade důraz na některý aspekt této významné a tajemné skutečnosti, jakou je láska.

Láska je první věc, kterou cítíme, dříve než přijde mrzutost. (Karel, 5 let)

Když babička měla „artridu“ a nemohla si udělat zábal, dědeček jí ho udělal, i když měl také „artridu“. To je láska. (Rebeka, 8 let)

Když tě někdo má rád, říká tvoje jméno jinak než druzí. Víme, že naše jméno je v těchto ústech v bezpečí. (Lukáš, 4 roky)

Láska je, když se jdeš najíst a dáš někomu pytlík brambůrků a nechceš, aby ho druhý dal tobě. (Jana, 6 let)

Láska je, když ti někdo udělá něco škaredého a ty jsi rozněvaný, ale nezačneš křičet, abys ho nerozplakal. (Zuzana, 5 let)

Láska – to je věc, pro kterou se usmíváme, i když jsme unavení. (Tomáš, 4 roky)

Láska je, když maminka udělá tatínkovi kávu a napřed ji ochutná, aby si byla jistá, že je dobrá. (Daniel, 7 roků)

Jestli chceš milovat, začni od kamaráda, kterého jsi neměl rád. (Michal, 6 roků)

Láska je, když stará žena a starý muž jsou ještě přátelé, i když se dobře znají. (Tomáš, 6 let)

Láska je, když maminka dá tatínkovi nejpěknější kousek kuřete. (Helena, 5 let)

Láska je, když mi můj pes líže tvář, i když jsem ho nechala celý den samého. (Anna, 4 roky)

Není třeba říkat „mám tě rád“, když to není pravda. Ale když je to pravda, je to třeba říkat mockrát. Lidé zapomínají. (Jesika, 8 let)

Maria Ausiliatrice 10/2003

11 stran o obdivuhodném setkání 51letého indiána Juana Diega s Pannou, která vtiskla čtvrtý den svou podobu na jeho plášť z „tilmy“, vláken agáve, a ten visí dodnes v bazilice na okraji města.

„Nad východním obzorem se právě začalo vyjasňovat, když Juan Diego přišel na pahorek, který se nazývá Tepeyac,“ říká se na začátku. Tu slyšel shora zaznívat jásot jako koncert mnoha nádherných ptáků. Když to švitoření na chvíli ustalo, vrátilo se z vrcholu jako ozvěna... Ty nejlepší hlasy ptáků nemohou zpívat krásněji. Juan Diego to chtěl spatřit... Podíval se vzhůru k pahorku. Přesně odtamtud se snášel k němu z nebe nebeský zpěv.

Ale tu sbor náhle zmlkl. A zatímco se ztrácel poslední hlas, slyšel, jak z vrcholku pahorku ho někdo volá: „Malý Juane, Juanito!“ Vydal se za tímto voláním. Jeho srdce nepřepadl žádný zmatek. Nic ho neděsilo... Když došel na vrchol, viděl vznešenou dámu stát na pahorku... Její šat se třpytil jako slunce. Kámen a skála, na které stála, jiskřily pod jejími paprsky jako třpytivé šperky z ryzího smaragdu. Zem svítila kolem dokola jako duha v mlze.

Kaktusy a jiné rostliny, které tam v půdě rostly, se blýskaly jako smaragdy zářivou zelení. Listy byly modré jako tyrkys. Větve a trny se leskly zlatem v ranním světle... Nevycházelo z ní nic než pokoj. A láska... „Poslyš, Juanito,“ řekla ona žena. „Můj malý synu, kam chceš jít?“ On odpověděl: „Moje Paní, Královno! Mi niña! Moje malá dívkenko! Jdu tam dolů...“

Místy zní text tak švitořivě, jako by obsahoval řeč ptáků. V několika větách pokračuje příběh dále. Biskup samozřejmě nechce indiánovi uvěřit a žádá znamení. Nato Panna při svém posledním setkání 12. prosince prosí Juana Diega, aby natrhal květiny a přinesl je biskupovi ve svém plášti. „A on roztáhl svůj bílý plášť, do

kterého naskládal květy,“ pravi se v textu nakonec.

„Když však ty rozmanité nádherné květiny spadly na zem, proměnil se jeho plášť okamžitě ve znamení. Na plátně se objevil milovaný obraz vždy Panny a svaté Marie, milé Matky svatého Boha, ve formě a podobě, v jaké je uchovávan v svatyni na Tepeyacu, který se nyní nazývá Guadalupe. A každý ve městě byl hluboce otřesen, jakmile přišel, aby spatřil a obdivoval tento drahocenný obraz.“

Všichni uznávali a uctívali jeho božský původ. Všichni k ní přicházeli s prosbami a starostmi, všichni zůstali bez sebe úžasem, jak nádherným a božským způsobem se zjevila. Neboť opravdu: žádný člověk na zemi její obraz nenamaloval.“ Tak zpráva končí. Je to všech-

no neuvěřitelné. Ale to není konec příběhu. Obraz je od té doby zde a to je neméně neuvěřitelné a neuvěřitelné, když před ním strávíme hodiny a rozjímáme o tváři Panny, která je namalována „krví a růžemi“, jak říkájí Mexičané.

Září jako monstrance, jako okno do jiného světa, a jak nám jde vstříc s dovnitř obráceným obrazem Novorozenceho z ranních červánků nové doby. Proud žasnoucích a plačících poutníků od rána do večera neustává a nejde jim z uší hlas, jakým je těšil již Juan Diego: „Nic tě nesmí rmoutit a přivádět k zoufalství. Tvoje tvář nesmí být ustaraná a tvoje srdce také ne!... Nejsem snad zde, tvá Matka? Copak nestojíš ve stínu mé ochrany? Nejsem pramenem tvé radosti? Nejsi v záhybech mého pláště, ndr-

žím tě ve své náruči? Co ti ještě může chybět?“

„Aztékové tomu obrazu ihned porozuměli jako otevřené knize,“ vyprávěl mi v jednom předměstí Mario Joras, překladatel „Nican Mopohua“. Uměli vyzpívat vzor květů a vytančit rytmus zlatých paprsků. A teprve roku 1982 bylo v Jersey zjištěno, že konstelace 46 hvězd na jejím plášti odpovídá přesně postavení hvězd nad Mexico City v zimě 1531.

Jiní badatelé našli před lety v očích svaté Panny odraz tří překvapených osob. Od zkoumání ke zkoumání je obraz stále tajemnější. „Splňuje všechna přání nebo nezanechá smutného žádného, komu přání nesplní.“

„Ale to všechno mě nechává chladným,“ říká José Luis Guerrero ještě jednou a jde k oknu, odkud se dívá na vysoké stavby tohoto největšího města světa. Výzkumu obrazu se věnuje již několik let. „To jsou všechno drobnosti. Největší u tohoto zjevení je něco jiného: nebyli to Španělé, ale tento obraz, který přivedl indiány ke kultuře Západu.“

V bezútesném okamžiku svých dějin dali se Aztékové v počtu 9 000 000 pokřtít v té největší masové konverzi v dějinách světa. Ba co více, Španělé a indiáni, kteří se předtím chtěli navzájem zničit, stali se pojednou navzájem miláčky. To snad byla ta nejvýznamnější událost posledního tisíce let. Podívejte se nyní kolem sebe, na náměstí, do metra, všude. To už nejsou ani Španělé, ani indiáni.

Tehdy Mexičané v radikálním novém počátku vytvořili novou národnost. V nesmírném množství odstínů se zcela promísili. To je národ svaté Panny. Evropa dodnes nepochopila, co se zde stalo. Podívejte se na Balkán, podívejte se na války posledního století! Nebo se podívejte na Izrael a Palestinu. To, co se zde děje, je sebevražda. Oni všichni zahynou, jestliže nepochopí, co se zde stalo.

Kath-net 8. 12. 2003

Jak znovu najít poklad víry

Ve škole matky Terezy

Nikdy ani na chvíli jsem nepochybovala o existenci Boha, ale vím, že se to některým lidem stává. Chceš-li znovu nalézt víru v Boha a navázat s ním osobní styk, začni nejdříve pomáhat druhým, projev jim svou lásku, a to ti zajistí milost, které promění tvou duši. Lásky a víry jdou ruku v ruce, doplňují se. Pravá víra se projevuje především v lásce. Lidé ztrácejí víru, protože dovolují, aby je ovládal egoismus a honba za penězi.

Jestliže toužíš po tom, aby ses naučil věřit a milovat, dívej se na Ježíše, odevzdávej se mu denně v modlitbě a důvěřuj mu zcela jako dítě. Jenom tak zmizí tvoje pochybnosti a budeš mít v srdci pokoj. Ježíš řekl: *Nebudete-li jako děti, jistě nevejdete do Božího království.*

Přijímej, co ti Bůh nabízí, a oplácej mu hlubokou vděčností. Jestliže tě Bůh obdaroval bohatstvím, snaž se, abys ho dobře využil, a poděl se o ně zvláště

s těmi, kteří nemají nic. Vždy se snaž rozdělit se s druhými, protože i nevelká pomoc může zachránit od zoufalství. Pamatuj na to, abys neusiloval pro sebe o víc, než potřebuješ. Přijmi to, čeho se ti dostává.

Usiluj o každodenní modlitbu

Modlitbu začínám vždy v tichosti, protože Bůh rozmlouvá v tichosti srdce. Bůh je přítelem ticha a my jsme povinni mu naslouchat, protože nejdůležitější není to, co v modlitbě říkáme my, ale co nám chce říci on. Modlitba je pokrmem duše, tím, čím je krev pro tělo, je modlitba pro duši. Díky modlitbě se naše srdce stávají šlechetnějšími. Čisté srdce může vidět Boha, může mluvit s Bohem a vidět Boha ve svých bližních. Mít

čisté srdce, to znamená být otevřeným a upřímným ve vztahu k Bohu a nic před ním neskrývat. Jestliže hledáš Boha a nevíš, kde začít se svým hledáním, nauč se modlit a usiluj o to, aby ses modlil každý den. Hledej ho v tichosti, v modlitbě, klaněj se mu přítomnému v Eucharistii, a pak ho najdeš v trpících, kteří potřebují tvoji pomoci. Modlit se můžeš vždy a všude.

Jestliže se budeme modlit, dostaneme odpověď na všechny otázky, které nás trápí. Bez modlitby bych nedokázala pracovat ani půl hodiny. Bůh mě obdařuje silou právě díky modlitbě.

Začíněj každý svůj den modlitbou. Obrať se na Boha jako dítě. Jestliže se ti zdá, že nejsi schopen se modlit, můžeš mu říct: „Přijď, Duchu Svátý, veď a osvěcuji můj rozum, abych byl schopen se modlit.“ Během modlitby děkuj Bohu za všechny dary, protože každá dobrá věc pochází od něj, je jeho darem pro tebe. Můžeš se modlit „Otče náš“, „Zdravas Maria“, „Věřím v Boha“, růženec a všechny obecně známé modlitby. Jestliže uvěříš v Boha

a sílu modlitby, zvítězíš nade všemi pocity pochybností, strachu a osamocení, kterým lidé obecně podléhají. Usiluj o každodenní modlitbu. Ona rozšiřuje srdce, které se otvírá Bohu, a Bůh sám

se k nám sklání jako dar. Prosíte a hledejte, a vaše srdce bude tak veliké, že bude schopné přijmout Boha a uchovat si ho jako vlastnictví.

Milost začíná doma, proto je tak důležitá rodinná modlitba. Jestli se budete spolu modlit, zůstanete spolu, budete se vzájemně obdarovávat láskou, jakou Bůh obdarovává každého z vás. Děti je nutné učit modlitbě a rodiče se mají modlit spolu s dětmi.

Lidé se na mne obracejí s otázkou, jaké rady mohou dát manželům, kteří jsou rozcházení. Vždy odpovídám: „Ať se modlí a odpouštějí si.“ Dětem z rozvrácených rodin říkám totéž: „Modlete se a odpouštějte.“ Osamocným matkám, zbaveným rodinné opory rovněž opakuji: „Modlete se a odpouštějte.“

Využívej dar zpovědi

Na naší cestě k plnosti štěstí je absolutně nezbytná jedna věc: zpověď. Zpověď je úkonem pokory, svátostí lásky a odpuštění, ve které dovoluji Ježíši, aby mě zbavil všeho, co mě rozděluje a ničí. Ke zpovědi máme přistupovat s velkou prostotou, jako děti.

Jestliže tě něco trápí, jdi ke zpovědi a očisti své srdce, protože Ježíš prostřednictvím kněze ti všechno odpouští. Jak obdivuhodný je tento Boží dar, díky kterému může ten, kdo je obtížen hříchem, pokleknout ke zpovědníci a již za chvíli odejít zcela očištěn.

Každý večer před spánkem musíš udělat zpytování svědomí (nevíš, zda se dočkáš rána!). Všechno, co tě trápí, co zatěžuje tvé svědomí, musíš vyznat ve zpovědníci a potom napravit. Na příklad jestliže jsi někomu něco

ukradl, postarej se, abys mu to vrátil. Jestliže jsi někomu ukřivdil, ihned ho odpros, neodkládej to. Je-li to nemožné, alespoň vyznej před Bohem, že toho velice lituješ. Je dobré jít ke zpovědi a osvobodit se od tíže, která nás tlačí, a mít čisté srdce.

Hřích kráčí s námi, je v nás. Nesmíš podlehnout znechucení a zoufalství, ale musíš věřit v něžnou Boží lásku. Jsme pro něho drahocenní, když nás tak něžně miluje, že nás utvořil ve svých dlaních. Když se ti zdá, že tvoje srdce už puká bolestí, pomysli na to: „Jsem pro něho drahocenný. Miluje mě. Volá mě jménem. Jsem jeho vlastnictvím.“

Pamatujme, že Bůh je milosrdným Otcem všech lidí. Jsme

jeho dětmi a vždy nám odpouští, osvobozuje nás, uzdravuje, jen když se k němu obrátíme. Ale napřed se podívej do hloubi svého nitra, jestli v něm není zášť vůči jiným osobám, kterým nedokážeš odpustit, protože není možné se obracet k Bohu s prosbou o odpuštění, jestliže sám jiným neodpustíš. Pamatujte, že jestliže vaše lítost bude opravdu upřímně, vycházet z čistého srdce, Bůh vám jistě odpustí. Modlete se, abyste dokázali odpouštět těm, kteří vás zranili, nebo těm, které nemilujete, a odpusťte jim tak, jak bylo i vám odpuštěno.

Objev poklad Eucharistie

Když se budeme klanět Kristu skrytému v Eucharistii, budeme ho moci spatřit v pokorných zanedbaných tělech chudáků. Svůj den začínáme účastí na mši svaté a svatým přijímáním a končíme hodinovou adorací, která nás přibližuje k Ježíši a spojuje s ním i s ubožáky, skrze které sloužíme jemu. Nemohu si představit ani

jeden den bez Eucharistie. V ubožácích se dotýkám Ježíše, spojuji se s ním, sloužím mu, posilována jeho láskou.

Jsmo stvořeni pro lásku, tak velice lačníme po Bohu. Proto se Ježíš s námi dělí o svůj božský život a lásku tím, že se nám dává v Eucharistii za pokrm. V ní potkávám jeho, dostávám ho, miluji ho a potom ho objevuji a sloužím mu v těch nejchudších z nejchudších. Můj život by byl prázdný, kdybych nepřijímala každý den svatě přijímání. Jen díky horlivé modlitbě a svatému přijímání můžeme žít s Ježíšem a pro Ježíše i pro naše ubohé.

Nemůžeme svůj život oddělit od Eucharistie. Lidé se nás ptají: „Odkud čerpáte radost a sílu dělat to, co děláte?“ Všechno získáváme od Krista, přítomného v Eucharistii. Proto je Eucharistie centrem našeho života... Bez Ježíše bych nebyla schopna prožít ani den, ba ani hodinu svého života.

Odhalt smysl utrpení

Není možno následovat Ježíše bez přijetí kříže. Každý musí vzít svůj kříž a provázet Ježíše na jeho cestě na Kalvárii, a jen tak budeme mít účast na radosti zmrtvýchvstání. Utrpení není trest, ale znamení, že se co nejvíce přibližujeme k Ježíši, trpícimu na kříži, že on nás může políbit, ukázat nám svou lásku, umožnit nám podíl na jeho poslání. Nedovolte nikdy, abyste v době noci utrpení zapomněli, že ve spojení s Kristem se utrpení stává cestou, která vede do radosti zmrtvýchvstání.

Nejtěžší nemocí bohatého Západu je nedostatek víry a lásky a pocit, že nás nikdo nepotřebuje. Fyzické nemoci můžeme léčit různými léky, ale osamocenenost, zoufalství a beznadějí můžeme léčit jen vírou a láskou. Mnoho lidí na světě umírá, protože jim chybí kousek chleba, ale mnohem více jich umírá z nedostatku víry a lásky. Chudoba na Západě je zvláštním druhem chudoby způsobené osamoceneností a uzavřeností vůči Bohu, nedostatkem duchovního života. Hlad po lásce je hladem po Bohu.

Matka Tereza

svátosti, ale vyznačoval se tím, že se stal takřka masovou záležitostí. „Úspěch“ proroka od Jordánu jistě nelze přičítat pouze jeho výmluvnosti a nevšednímu zjevu, ale je třeba myslet i na působení Božího Ducha a jeho milosti. Tak nám Janův křest připomíná nejen náš křest, ale také nám dává pomyslet na ony hromadné křty z počátků křesťanství u našich předků či jiných národů, jimž se dostalo požehnání a daru pravé víry skrze misijní působení horlivých hlasatelů evangelia.

Mezi všemi takovými „hromadnými křty“ znají dějiny jeden příklad, který svými okolnostmi a rozsahem přesahuje naprosto všechno, co se v tomto směru kdykoliv a kdekoliv událo. Stalo se tak na území dnešního Mexika, kde masový křest 9 milionů domorodých Aztéků nebyl výsledkem misijního působení španělských konkvistadorů, ale byl vyvolán událostí, které dnes říkáme „soukromé mariánské zjevení“. Máme tak historicky doloženo, že takové „soukromé“ zjevení může mít zcela „nesoukromý“ dopad epochálního významu, který se zapsal do dějin jako vznik mexického národa.

Nebeská Paní je opravdu schopna dosahovat vítězství, která způsobem i výsledkem překračují naši představivost. Jen je třeba odložit pýchu, uvěřit a uposlechnout bez ohledu na to, koho si Bůh zvolí za svého posla. Těžko se ubránit myšlenkou na srovnání, které se nabízí mezi Guadalupe a Fatimou. Neukazuje nám Guadalupe, jak může vypadat vítězství Neposkvrněného Srdce Panny Marie? Ani si neumíme představit, čeho můžeme být svědky, otevřeme-li se dokořán nabízené milosti.

Není k tomu třeba nic mimořádného, stačí využít i posvěcenou všední každodennost. Obdivuhodné perly proměněné bolesti, které sbíraly trpící děti Dona Gnocchiho, mají pro obrácení světa větší význam než cokoli

jiného a jakkoliv okázalého. Tuto velkodušni mrzáci toho byli schopni proto, že pochopili a obrátili se k tomu, co je **podstatné**, co platilo, platí a bude vždy platit: **vzali na sebe svůj kříž a šli za Ježíšem**. Nepotřebovali si k tomu vymýšlet žádnou „spiritualitu“. Ani nevěděli, co to je.

Dnes si mnozí v pastoraci lámou hlavu, jak nahradit to „zastaralé a nepřitažlivé“, co už dnešní lidé „netáhne“, aby to lépe odpovídalo současnému vkusu, čím ztraktivnit bohoslužby, aby se chrámy více zaplnily. Čím usilovnější je tato módní snaha, tím méně se myslí na Boží milost. Kristova Církev přece není velkoobchod a kostely nejsou supermarket. Náboženství se nemůže řídit podle dobového vkusu a okamžité nálady. Musí jistě používat slovník a symboly, které jsou lidem té které doby či místa srozumitelné, tak jak se tomu stalo i v Guadalupe. Ale to všechno slouží jen k tomu, aby lidé mohli pochopit, v čem je **neměnná podstata a trvalá hodnota náboženské skutečnosti a pravdy víry i liturgie**. Jestliže dnes slovo „náboženství“ někomu nic neříká, nepomůže nahradit je „spiritualitou“, ale je třeba usilovat o působivý výklad, v čem je podstata, smysl a **hodnota** náboženství. Náboženství není nějaké fakultativní duchovno, ale jak samo slovo napovídá, je to důsledná orientace **na Boha**, který je jeho jediným středem, nejvyšší, rozhodující a určující hodnotou, a to je v naprostém protikladu k domněle nábožné spiritualitě psychologizující sebestředností. Základem jediného a pravého náboženství není jakékoliv božstvo, ale **jediný Bůh ve třech osobách**, který se zjevil lidem tím, že se sám stal člověkem, žil na zemi, trpěl a zemřel na kříži za spásu světa, vstal z mrtvých a založil na zemi svou Církev jako jedinou cestu spásy. Všechno jiné je lidský výmysl. Žádné božstvo mnoha tváří či božstvo multikulturní neexistuje. Kdo takové božstvo po-

stuluje, rouhá se Bohu jedinému a pravému. Není nic rouhavějšího a absurdnějšího než člověk v roli stvořitele svého boha.

Skutečnost, že jediný a pravý Bůh se stal člověkem a zemřel za nás na kříži, je jediný autentický obsah skutečného náboženství a nevyčerpatelný zdroj nikoliv jedné ze spiritualit, ale duchovního a vpravdě náboženského života a oprávněného náboženského kultu. Podstatou katolické liturgie není společenství věřících mezi sebou navzájem, ale spoluúčast věřících na vykupitelské oběti a smrti Ježíše Krista. Není žádného světce, pro kterého by středem všeho duchovního života nebyl ukřižovaný Ježíš. To byl obsah i způsob jejich meditace a kontemplace a pro některé dokonce fyzického prožitku a utrpení. Za všechny vzpomeňme na otce Pia a matku Terezu.

Dnešní člověk, zahlcený jednostrannou mediální názorností, ochromil její nadměrnou konzumací svou schopnost duchovního nazírání, a proto asi potřebuje, aby se mu dostalo možnosti podívat se do tváře Ukřižovaného právě pomocí těch prostředků názorného zobrazení, jimž je tak přesycen a jednostranně deformován, bez kterých se nemůže obejít. Už při četbě pouhých zpráv o filmu „Umučení Krista“, který vznikl zcela neobvykle jako nekomerční dílo z ryzí vnitřní duchovní potřeby tvůrců, ponořených do modliteb a kontemplace, běhá člověku mráz po zádech. Kéž tento názorný „dokument“ největších krutostí a násilí, jakých se člověk svými hříchy skutečně dopouští na svém Bohu a Stvořiteli, přispěje k obnově a trvalému prožitku vědomí, co je skutečným obsahem jediného pravého náboženství a čeho je věřící osobním svědkem, když se účastní mešní oběti. Snad pak dospěje k závěru, že ty různé zpestřující a rádoby přitažlivé „kudrlinky“, které se snažil a snaží využít, jsou při pohledu na samu podstatu balastem, který je jen na škodu a na překážku.

-red-

Domov lásky

Matka Církve, svatá Církve, milovaná Církve, úřední Církve, mužská Církve? Čím je dnes katolická církev pro ženy? Pro většinu těch, o kterých se nejméně mluví, je to cesta k Bohu, rozdělovatelka svátostí a tedy milovaná Církve.

Otevřené dopisy jsou jako plakáty, někdy jako zbraň. Otevřené dopisy odhalují, co má člověk na srdci, co jím zcela privátně „hýbá“. Můj otevřený dopis je poděkováním matce Církvi. A to může číst každý. Protože toto děkování jí patří za vlastnost, které dnes mezi lidmi strašlivě ubývá: za mateřskost.

Připomenout to otevřeně je jako moje kytička k věčnému Dni matek.

Dnes je moderní myslet v ekonomických kategoriích.

Mluví se někdy o církevním podnikání. O managementu charity. Je možné, že dnes je třeba myslet praktičtěji, lépe plánovat. Lépe předvídat a hodnotit důsledky slov a činů. Ale to se nesmí dít na úkor této vlastnosti, kterou Bůh daroval Církvi jako strážkyni svého poselství, kterou apoštol národů oděl do obrazu „nevěsta Kristova“. Tato nevěsta je matkou věřících.

Matka věřících – to není bezvýznamná věta, nějaká dojímavá floskule. Tím spíše, že mateřskost je dnes velice vyhledávaná a Církve ji ztělesňuje klidně navzdory všemu osočování ze strany pubertální společnosti. Neboť ve společnosti, kde je člověk stále více oceňován podle toho, co podniká nebo co má, nabývá mateřskost velice na významu. Ona stojí za tím, co je nejdůležitější v životě, a to je láska. Nevídí v člověku to, co má, nýbrž to, co je. Neposuzuje podle výkonu, ale přijímá bez ptaní.

Pro tuto matku nejsou věci velké nebo malé, nýbrž jen časné nebo věčné. Učí lidským ctnostem, nikoliv účetnictvím podle předpisů. Chrání poselství a rozdává je v nadměrné míře.

Přináší lidem lásku, přináší lidem Boha. Neučí o zdravém světě, ale o uzdravení světa.

Proto patří k jejímu poselství i Golgota. „Jako Bůh, který stojí proti smrti jakožto všemohoucnost, mohl by Ježíš sebe a ty, kteří jsou nespravedlivým násilím přivedeni k smrti, uchránit před křížem tím, že by násilníka zničil, místo aby ho obrátil. Ale Bůh, protože je Láska, mohl smrt jen sdílet, aby zachránil i toho, který mu smrt způsobil,“ napsal Heinrich Spaemann.

Golgota je riziko lásky. To se nedá popsat hospodářskými pojmy. Církve je podnikatelka s tajemnou bilancí. Její akce v očích společnosti stále více ztrácejí na ceně, je na trhu médií pohrdanou a posmívanou, platí za skladiště neprodejných zboží, je zavržována a decimována, a přesto její saldo je stále pozitivní.

Láska je obdivuhodně léčivý elixír. Je to všelék matky Církve, nedocenitelné zboží, kouzelná mísa, ve které se tím více rozmnožuje, čím více se z ní vydává.

Jan Pavel II. jako zástupce Kristův a svým způsobem ten, který vede nevěstu, formuloval oblažující poselství o lásce takto: „Kdo je velkodušný, umí prokazovat nezištně lásku, pochopení, materiální pomoc. Dává a zapomíná, co dal, a v tom spočívá celé jeho bohatství. Pochopil, že dávat je blaženější než brát, a odhalil, že láska v podstatě znamená obětovat se pro druhé. Daleka toho být citovou náklonností, láska je vědomé rozhodnutí vůle otevřít se pro druhé. Kdo chce neuvěřitelně milovat, musí přehlížet jiné věci a především sám sebe, aby mohl velkodušně dávat. Toto zřeknutí se osobního vlastnictví nás činí vyrovnanými a je v něm tajemství vnitřní spokojenosti.“

Velkodušnost má svoji hierarchii. Je tak snadné dát pár stovek pro třetí svět, ale neuvěřitelně těžké strávit několik minut s Bohem.

Jistě, je stále co dělat. Ale činnosti nás nesmí vzdalovat od Boha. Musí vést k němu. To je příběh Marie a Marty. Jistě, lidé jsou stvořeni, aby byli aktivní, aby pracovali, jak říká Genesis. Nikoliv však, aby pracovali pro práci, samoúčelně, aby takřkajíc ustavičně orali ráj.

Kdo miluje, pracuje jinak. Nejen proto, že milující člověk je stále vnitřně silně motivovaný. Kdo miluje, myslí dále než na produkt, tak jako matka vytučuje životní linii, perspektivu věčnosti.

Jak velice se můžeme od této matky učit! Neboť kde je v tomto racionálním a funkčním světě člověk i proti své vůli více přijímán než od matky v kruhu rodiny? Proto také, myslím, přikládá Církve takový význam rodině. Kardinál Höffner rodinu

teřství a otcovství jsou duchovní kategorie.

Kněz, který nás sezďával, řekl jednou ve smutku: „Není to náhoda, že kněží nosí sutany. Někdy musí být také matkami.“ Matkami a otci ducha, říká láska.

Ano, myslím, že bez víry, bez zakotvení ve Stvořiteli by nemohla být ani žádná pravá mateřskost. Maria, Bohorodička, je v tomto smyslu Matkou Církve, Matkou věřících. Tím, že lidem dává Boha, je nejčistším obrazem Církve, jak to říká nový katechismus.

Ale co to znamená pro všední den?

I Maria pracovala. Jenže pracovala v Boží přítomnosti.

Modlila se, vychovávala Ježíše a pak ho stále doprovázela až k smrti na Golgotě. Hovoří s ním; co jiného je modlitba než rozhovor s Bohem. Říká mu, že lidé už nemají víno; konstatování, které vzhledem k okolnostem bylo rozhodující prosbou, aby pomohl těmto lidem.

Jásá v Magnificat, veršované modlitbě, tedy v předem daných slovech, tak jako známe třeba Otče náš nebo Zdravas Maria.

Modlila se a orientovala svůj život na Ježíše, její jmenovit, její radosti, její prostota, její pracovitost, její zánícenost, zkrátka všechno, co měla, dala Božímu Synu a samotnému Bohu. A totéž dělá Církve, matka všech věřících.

Za to bych jí chtěla poděkovat. Za bezpečí a nekonečnou perspektivu lásky. Za dar, že stále můžeme být dětmi. Za krásu jejího šatu, liturgie. Za něžnost její péče a útěchu ve zpovědi. Za její doprovod v těžkých hodinách, za posilu v důležitých životních situacích, za její pohled do dálky a její cestu napříč staletími. Tisíc důvodů bych mohla jmenovat, ale ten nejkrásnější je tento: za domov lásky.

Marta Liminská

nazval domácí církví. Kardinál Meisner obrazem Trojice. Neboť Trojice je zosobněná láska.

Ztěžuje to feminismus, který ženu nevymezuje a nechce vidět v první řadě jako matku. Přirozeně, jak papež píše v mnoha encyklikách, žena má i jiné úlohy a funkce.

Ale jako dříve platí i nadále: „První úlohou ženy je, je-li jí to dáno, být matkou.“ Ale to platí v přeneseném smyslu i nezávisle na biologii pro všechny. Ma-

Tráva je zelená!

Začalo to po smrti mého otce - cigarety, alkohol, chození za školu. Bylo mi deset. Máma měla starosti: prosila, vysvětlovala, ale neměla na mě vliv. Jezdil jsem na zápasy; nezajímalo mě však naše mužstvo, ale výtržnosti. Byl jsem v Štupu, když došlo k výtržnosti a při střetu s policií zahynul mladý sportovní fanoušek.

Byl jsem odsouzen kvůli policii, tzn. kvůli policajtům v činné službě. To bylo tak, oni přijeli na diskotéku a chtěli chytit jednoho kámoše, ale my jsme to nedovolili. Byli nejdříve dva, potom pět, potom deset a ještě víc. Soudkyně mi změnila vězení na pokutu.

Potom jsem byl pět let mezi skiny. V podstatě šlo o to, chodit do hospod a pít. Sousedí se mi zdaleka vyhýbali. Dělal mi dobře, že si se mnou nikdo neví rady. Vytáčelo mě pouze, když mi na šachtě štajgr něco nařizoval.

Mnoha lidem jsem ublížil. Ale necítil jsem to. Když bylo třeba někoho zmlátit, tak jsem šel. Pro potěšení nebo za prachy. Dokonce ještě nedávno kdosi za mnou přišel v této záležitosti, ale řekl jsem mu, že tím už se nezabývám.

Kdysi jsem seděl podnapilý v hospodě. Bylo to potom, co jsem dostal na šachtě odstupné a kámoš mě podvedl o 15 tisíc. Neměl jsem ani práci, ani prachy. Vzali jsme se s Karin na úřadě, ale nedařilo se nám. Děcko mělo co jíst, ale se mnou a s Karin to bylo všelijaké. Žili jsme z toho, co nám kdo dal. Odpojili nám plyn a elektřinu. Skoro všichni se od nás odvrátili. Měli jsme se s Karin rozejít, ale byl tu problém s alimenty. Cítil jsem se vším tím zdrcený. Šel jsem do baru. Tehdy tam přišel Tomek, kámoš, se kterým jsem jezdil na rvačky, za holkami a tak podobně... Zeptal se mě, jak je to s mojí ženou, a já jsem odpověděl, že žijeme bez svatby a že dítě není pokřtěné. On nato, že se za mě bude modlit. No dobře, řekl jsem, ale pomyslel jsem si, že přebрал. Podruhé přišel Tomek i s Lukášem. Byl jsem v šoku, proto-

že s jedním jsem jezdil, zvedal ruku a křičel „Heil!“ a s druhým jsem se rval a oba jsem znal jen z té nejhorší stránky, a oni najednou se mnou mluví o Bohu. Co tím sledují? Nejsou snad Svědkové Jehovovi? Odešli, ale něco ve mně zůstalo. Přemýšlel jsem, jak takoví lidé mohou mluvit o něčem tak dobrém, jako je Bůh. Šel jsem za jednou známou, říkám jí to a ona mě dorazila. Řekla: „Víra dělá zázraky!“

Brzy nato, poprvé po 18 letech, jsme vpustili do domu kolečníky. Dříve byli pro mě kněží zloději, pro které je sutana převlek, aby se dostali k děvčatům. Asi jsem jim záviděl, že mají na to i ono.

Kněz se zeptal, jak se nám žije. Řekl jsem, že máme svatbu jen na úřadě, dítě nepokřtěné, protože ideologie to nedovoluje. „Navíc,“ říkám mu, „jsme chudí a nemáme peníze...“ – „O jaké peníze se jedná?“ – „Copak mohu dělat svatbu bez peněz?“ – „Já ti zařídím svatbu a křest bez peněz.“ – „A to jde?“ A domluvili jsme se, že za ním zajdu a probereme to. A pak zase přišel jakýsi propad a nic z toho nebylo. Napadlo mě, že Bůh asi není to pravé, co potřebuji.

Nevím, jak se to stalo, ale začal jsem chodit do kostela na mši. Každý den, několik měsíců. Nebyl jsem ani u zpovědi, ani u přijímání, jen jsem tam tak seděl a poslouchal. Chtěl jsem se přesvědčit, co vlastně Bůh udělal s Lukášem a Tomkem, že se z takových darebáků stali jinými lidmi. Chtěl jsem to také zažít. Začal jsem méně pít a méně chodit do hospody. Ale když přišlo zklamání, utikal jsem do baru.

Nakonec jsem šel ke zpovědi, ale neřekl jsem tam pravdu. Kněz to poznal, ale neměl žádné zbytečné komentáře. Jednou jsem se vzbudil vedle Karin a chtěl jsem vzít provaz a oběsit se. Ale té myšlenky jsem se bál, protože už jednou jsem si sáhl na život. Utikal jsem do kostela, ale bylo zavřeno. Šel jsem za Lukášem a on mi začal vysvětlovat: „Poslouchej, Bůh tě miluje. On nechce, abys umřel...“ Pustil hudbu a papežovu řeč – asi to bylo z Lednice – a říkal tam: „Zajeď na hlubinu.“ Brečel jsem jako děcko a Lukáš se mnou. Začal jsem tušit smysl života, smysl rodiny, výchovy dětí, že to musím změnit, začít jiný život.

Znovu jsem šel do kostela a cosi mě odtud vyhánělo: „Běž odtud, běž odtud!“ Šel jsem do baru, potom domů. Zapálil jsem svíčku a brečel jsem, že mě Bůh nechce.

Lukáš mi řekl, že satan má k nám lepší přístup, protože žijeme jen tak bez svatby. Zaal jsem za P. Markem. On mě už znal a myslel, že chci prachy na vodku. Ale já jsem mu řekl, že se potřebuji vyzpovídat, uzavřít sňatek a pokřtít děcko. Byl v šoku.

Vyzpovídal jsem se z celého života. Karin také. Tehdy cosi prasklo. Po zpovědi jsme začali cítit radost, objali jsme se a skákali. Prožili jsme skutečnou manželskou jednotu. Jako bychom poprvé uviděli, že tráva je zelená! Tak o svém zážitku vyprávěla Karin.

Od té doby se všechno začalo měnit. Uzavřeli jsme sňatek a pokřtili dítě. Našli se lidé, kteří nám začali pomáhat. Nosili nám domů jídlo. Našel jsem si práci a naučili jsme se modlit.

Patnáct let jsem kouřil. Teď nepiju a nekouřím. Chodíme do sousední farnosti do oázy rodin a do modlitebny skupiny otce Pia. Víš, co udělala naše malá dcerka? Přišla a řekla: „Pán Ježíš je prima!“

Darek
Z *Mihujcie się* 4/2003

Boj s nepřitelem

V šesté kapitole listu sv. apoštola Pavla Efezanům je řeč o duchovním zápasu, který vedeme nikoliv proti obyčejné lidské moci, ale proti zlým mocnostem.

V první řadě se jedná o vnitřní boj, ve kterém máme tři hlavní nepřátele: **pochybnost, depresi a lhostejnost**. Tito nepřátelé stojí v opozici proti třem božským ctnostem: **víře, naději a lásce**.

To je třeba mít na vědomí, protože v současné Církvi se rozšířila mentalita, jako by pochybovat patřilo k dobrým mravům křesťana. Pochybnost však je „svatostí“ šosáků. Pochybnost je první ďáblovo dítě. Je třeba ji co nejrychleji sesadit z trůnu a odmytologizovat. Skutečný katolík nepochybuje.

Místo lhostejnosti, třetího nepřitele, je třeba nastolit lásku. Láska všechno zmůže, ona je jako plynový pedál a je úplným opakem lhostejnosti. Svatý má něco lepšího, než co může nabídnout svět. Svatý se stane vybíravým, jakmile jeho nos ucítí Boží vítr.

Osobní duchovní boj je také bojem Církve. Tento boj je možno nastoupit, když se obrátíme ke svatostánku. To je právě místo, odkud je možno dát se do boje a znovu dobývat svět až k jeho hranicím.

Svatý Pavel říká, že se máme *opásat pravdou*. Bez toho nedosáhneme v životě žádného pokroku. Lež musí pryč z našeho života. Na to je zařízena zpovědnice. Tam musíme všechno vyloužit na stůl. V tomto smyslu je nyní pro nás zpověď tou první svatostí. Teprve když se tak stane, začne rozkvétat život víry.

(Myšlenky švýcarského teologa Reta Naye, které přednesl 8. prosince 2003 v Dornbindu.)

Pedagogika nevinné bolesti

Don Carlo Gnocchi (1902-1956)

Není na světě člověka, který by dříve nebo později nebyl nucen řešit problém utrpení. Na konci 2. světové války si člověk s výjimečnou kultivovaností, citlivostí a jemností musel dát odpověď na závažnou otázku, která se dotýká všech: proč bolest?

Velký vychovatel

Nazýval se Carlo Gnocchi a narodil se 25. října 1902 v San Colombano al Lambro (Milán) v prosté rodině. Brzy ho zasáhla bolest v podobě smrti otce, pak bratra Maria, který zemřel ještě v chlapeckém věku, a dalšího bratra - dvacetiletého Ondřeje.

Matka vydržovala Carla na studiích se značnými obětmi. 6. června 1925 přijal kněžské svěcení a ve svých 23 letech sloužil první mši svatou. Don Carlo byl štíhlé postavy; v jeho těle hořel duch zapálený láskou ke Kristu. Dychtil po tom, aby všichni milovali Ježíše, a to až k plnosti v životě v posvěcující citi milosti.

První roky své kněžské služby prožíval v Cernusco sul Naviglio, pak v S. Pietro a Sala a získával si mnoho přátel mezi chlapci

Malý pacient, kterému byla po smrti Dona Carla transplantována jeho oční rohovka

i mezi všemi lidmi. Jako zpovědník a duchovní vůdce je zapálený pro spásu duší. Působí jako kazatel, přednášející a spisovatel ve snaze přinést co největšímu počtu duší světlo evangelia.

V roce 1935 je povolán jako spirituál do Institutu Gonzaga v Miláně, aby zde působil jako

duchovní vůdce mládeže. Mnoho studuje, čte, modlí se a svěruje se Panně Marii, protože ví, že jen kněz jako *druhý Kristus* může dát růst Kristu v duších.

Každého chlapce zasvěcuje Panně Marii, aby ho formovala podle obrazu svého Syna. Jeho chlapci jsou jím a jeho dílem nadšeni. Vede je jako zpovědník, v rozhovorech s jednotlivci i v debatách, má na ně vliv svými četnými dopisy, články a knihami, které publikuje.

Ve válečném strádání

10. června 1940 vstupuje Itálie do války. Don Carlo vidí své mládence odjíždět na různé evropské fronty, kam se šílenství mocných vrhá se svými vražednými rukama. Žádá, aby byl povolán jako vojenský kaplan a byl tak nablízku svým chlapcům.

Na svém polním oltáříku přináší denně oběť Ježíše Krista ve mši svaté. Svým kněžským srdcem je nablízku příslušníkům alpského pluku v Albánii, v Řecku a v Chorvatsku. Je to zraňující zkušenost: k čemu je všechna tato bolest a tolik nevinných zabitých? Jen on ve světle víry dokáže odpovídat, těšit a dodávat odvahu.

V roce 1942 přijdou strašné boje v Rusku. Don Carlo je také zde, aby s vojáky prožíval jejich strádání. Dříve než naposled zavrou oči, svěrují mu vojáci rozdrásání střelami a umírající své poslední vzkazy pro matky, manželky a děti.

Když se Don Carlo vrátí do Itálie, vydá se na cestu, aby předal všechny vzkazy, které převzal od svých alpinů padlých na válečných frontách. Přesvědčí se na vlastní oči, že i děti se stávají obětmi války a nesmírně tím

Don Carlo Gnocchi

strádají: jsou zranění, vyhladovělé, neošetřované, osiřelé. Jistě, Bůh nechtěl tuto bolest, byli to mocní tohoto světa, kteří vyvolali tuto tragédii, ale stále se vrací otázka: proč trpí nevinní?

Don Carlo má listinu hustě popsanou adresami lidí, za nimiž putuje po tyrolských údolích Vall d'Intelvi, la Valtellina... k rodinám padlých. Potkává a těší matky, ovdovělé manželky, osiřelé děti. Ale co udělat pro maličký?

Pro sirotky a zmrzačené

S pomocí Boží prozřetelnosti otevírá v Arosiu (Como) u Casa dei Grandi Invalidi domov pro určitý počet sirotek. Dal by život za to, aby tento dům byl celý k dispozici dětem. Vydá knihu, jejíž titul mluví za všechno: *Restaurazione della persona umana* - Obnovení lidské osoby. Chtěl by žít pro to, aby mohl obnovit v těchto maličkých, tolik trpících, důstojnost lidské osoby podle velikosti Kristovy.

Jednoho červencového večera mu jedna matka přinese dítě, které přišlo o nožku. Protože neví, jak se o ně postarat, položí ho na zem a řekne: „Done Carlo, svěruji ho vám.“ A odejde pryč... Don Carlo se přiblíží k dítěti, pokleká k němu s bezmeznou láskou, s jakou se dívá při mši svaté na Ježíše Krista. Ti dva se na sebe zahledí a rozumí si. Během noci, když pomohl dítěti usnout tím, že je držel za ruč-

ku, odchází do kaple a ptá se Ježíše, co má dělat.

V tom okamžiku vidí sám sebe obklopeného obrovským zastupem dětí bez rukou, bez nohou, slepých, hluchých, zmrzačených, které potřebují všechno, především lásku, ... aby se o ně postaral. Kolik nevinné krve!

Cestuje po Itálii a žebra. V roce 1948 zakládá federaci „Pro zmrzačené děti“, která má pomoci dětem zmrzačeným ve válce, a zřizuje první skromné sídlo v Miláně, další v Římě a pak v jiných italských městech. V těchto jeho ústavách nemají být mrzáčci litováni, protože oni jsou aristokracie bolesti, jsou privilegovaní: Bůh si je vybral, jak to učinil se svým Synem, pro vykoupení světa.

Don Carlo je silně poznamenán tímto světem utrpení a mobilizuje celou Itálii pro své dílo.

Děti Dona Carla na audienci u Svatého otce

V únoru 1953 se rodí velkolepé dílo „Pro Juventute“ s osmi významnými ústavami, z nichž ústav v Parmě se věnuje rehabilitaci zmrzačených.

Slzy jako perly

Všechno toto utrpení prožívané bez smyslu - Don Carlo to ví - je drahocenný poklad, který přichází nazmar. Proto je na něm, aby dal smysl a radost této nevinné lidské bolesti. Proto učí své mrzáčky trpět a obětovat se spolu s Ježíšem, který trpí na kříži a přináší každý den oběť ve mši svaté na odčinění lidských hříchů a za spásu svě-

ta. Jednoho dne to vysvětluje jasnými slovy dětem, které pláčou: „Tyto vaše slzy se musí stát perlami, andělé moji! Ale jak je to možné? Připravíme skříňku a budeme do ní ukládat tyto drahocenné perly. Když někdo z vás má podstoupit na klinice v Parmě chirurgickou operaci, mít ruku nebo nohu v sádře, podstoupit trakci, trpí. Dobrá, toto fyzické utrpení nesmí být ztraceno: je třeba ho obětovat Pánu, bez pláče, bez křiku. Když některý z vás dokáže s odvahou a s myšlenkou na Ukřižovaného, který trpěl víc než kterýkoliv člověk, snést operaci bez nářku, bude mít právo vložit do skříňky jednu pravou perlu.“ „A potom?“ ptají se mrzáčci?

„Potom za rok spočítáme perly: bude jich tolik, že z nich klenotník může udělat náš znak a my ho dáme papeži jako znak našeho utrpení, které jsme přijali z lásky.“

A maličci mu slibují, že to udělají. Jednoho dne v létě roku 1950 se všichni mrzáčci Dona Gnocchiho odeberou na audienci k Piu XII. se vzácnou broží ve tvaru Kristova monogramu (✠), v němž X je vytvořeno ze dvou berliček a je spojené šlechtickou korunkou, aby bylo naznačeno, že „utrpení vytváří hodnotu jen ve spojení s Kristovým utrpením a jen tak je možno přijmout za odměnu korunu zásluh“.

Celý symbol byl vytvořen z perel utrpení a odvahy, kterou děti prokázaly.

Don Carlo vysvětluje papeži význam šperku a jak se zrodil. Papež Pius XII. byl dojat a v jeho očích se objevily slzy uznání a vděčnosti.

V kříži je smysl

Když se děti vrátily do svých ústavů, cítily se opravdu jako privilegované. Bůh si je vybral, aby nesly na svém těle znamení výkupného utrpení. Jako Ježíš trpěl na kříži až k smrti, aby lidé byli vysvobozeni od hříchu a byli bohatí životem milosti, tak také ony trpěly, aby Ježíš

Válka je okamžik oddělení člověka od Boha. Válka je doba, kdy jsou dějinné události přenechány logice omylu...

Jdu, protože nemohu žiznivému poručit, aby nepil, dokud sám nezakusím jeho žizeň.

* * *

Kolik dopisů jsem dostal během těchto válečných měsíců, jak mnoho píšou lidé vojenským duchovním! Aby dostali zprávu o svém synu, který už dlouho nepsal, aby se dověděli podrobnosti o smrti v bitvě nebo v polním lazaretu, aby si vyžádali osobní předměty a památky na padlého, aby dostali radu, slova pomoci, útěchy. Vojenský kaplan je v určitém smyslu zástupcem matek u jejich synů, kteří jsou ve zbraň daleko od nich.

* * *

První padlý, na kterého si vzpomínám, vydechl naposled, zatímco já jsem ho držel za ruku. Krátce předtím mi umírající ukázal fotografii šesti překrásných dětí, kterou vytáhl z náprsní tašky ze své bundy. „Odevzdávám je do vašich rukou, důstojníku!“ Jeho oči nádherně zazářily a na mne to tak zapůsobilo, že jsem zvolal: „Nyní vím, Kriste, že i tvoje oči tak zazářily, když jsi umíral!“

V tu chvíli v Don Carlovi dozrála myšlenka, která ho nikdy neopustila: Chtěl své oči daro-

vat, aby se mohly dívat i za hranicemi jeho života.

* * *

„Pane kaplane, alpíni jsou připraveni ke mši svatě.“ Oddíl už několik dní nedostal žádný proviant. Přišli do vsi, kde byly jen samé vypálené trosky. Mlčky rozložil kaplan svůj přenosný oltář. Muži vytvořili kolem kruh. Začala bohoslužba. Zatímco celeburoval, obrátil se ministrant celý vzrušený na své kamarády. Něco scházelo: v polní láhvi nebyla ani kapka vody. Kněz si všiml rozruchu a šeptání mezi vojáky. A hle, dopředu si razí cestu Tobiáš. S plachým pohledem podává svou polní láhev. Je ještě plná. Podává ji ministrantovi bez ohledu na to, že možná po cestě zemře žizní.

Toho večera vyhledal Tobiáš Dona Gnocchiho ve stanu: „Já neumím psát, jak se patří, ale pošlete mi, prosím vás, odněkud tento dopis...“

Kaplan čte:

„*Maminko milá, dneska by kaplan beze mě nemohl sloužit mši svatou. Představ si, maminko, voda z mojí polní láhve se stala v kalichu kněze Kristovou Krví... Pomysli, maminko!*“

„To je ohromný dopis,“ ujistil ho Don Carlo dojatě, „dopis, o kterém by po našem návratu měli všichni uslyšet. Dám ho vytisknout, Tobiáši.“

Tobiáš se štěstím usmíval. On, který neuměl psát „jak se patří“, napsal z fronty ten nejkrásnější dopis.

* * *

„Co uděláme se všemi těmi perlami v naší skříňce?“

„Půjdemě spolu ke klenotníkovi a poprosíme ho, aby nám udělal krásný erb. Představte si, erb ze slz! Žádný král na zemi nemá tak vzácnou věc. Vy jste více než král, vy jste šlechta bolesti.“

Děti nechápaly, co je to „šlechta bolesti“, ale byly hrdé na to, že mají svůj erb.

Mariolina nakreslila své zkrížené berličky. Don Carlo k tomu nakreslil korunku.

„Proč korunka?“

„Neřekl jsem vám, vy jste měli králové bolesti.“

Papež plakal dojetím, když se dověděl, kolik slz a bolesti představuje každá darovaná perla. Jedno dítě bez rukou jen s tužkou mezi pahýly napsalo dopis před zraky papeže. Scéna byla nafilmována a viděl ji celý svět. Don Carlo poslal film jednomu ministru, který mu před lety řekl: „Snad si nemyslíte, že budete učit děti bez rukou psát!“

Úryvky z knihy V. Marina:
„Otec 3000 dětí“,
Nakladatelství Assisi

šovo utrpení dosáhlo ke každému člověku.

Význam nevinné bolesti je nesmírný: je třeba ho všem vysvětlovat. Proto u Dona Carla uzrála myšlenka založit Evropskou federaci mládeže zmrzačené válkou. 27. srpna 1953 přijímá Pius XII. na audienci 120 postižených dětí z různých evropských zemí, vedených Donem Carlem.

Jeden francouzský chlapec odevzdává papeži plaketu se znakem Pro Juventute s Kristovým monogramem, vytvořeným na motto *Cum reciditur, coronatur* – Tím, že je obětován, je korunován – se slovy: „To znamená, že chceme spo-

tovat naše oběti s obětí Ježíšovou, abychom přispěli k lepšímu světu a mohli přijmout odměnu, kterou evangelium slíbilo těm, kteří trpí pro něho.“ Papež odpověděl: „Vaše utrpení spojené s utrpením našeho Pána vás přivede k větší lásce k němu a k něžné a silné lásce ke všem vašim bratřím.“

Don Carlo nyní obrací svou aktivitu a své myšlenky také směrem k péči a rehabilitaci dětí postižených obrnou. 12. září 1955 je v Miláně položen základní kámen centra pro děti takto postižené. Don Carlo je však již vyčerpán a sužován rakovinou žaludku. Ve svých 54 letech

může prohlásit: „Jsem někým, kdo umírá.“

28. února 1956 odchází na setkání s Bohem. Právě v den jeho pohřbu vychází v Římě malá kniha, kterou napsal z posledních sil jako závěť svého života a své kněžské služby, svého díla uprostřed mládeže v Institutu Gonzaga, na válečném poli, ale především uprostřed utrpení těch nejmenších, aby dal každé slze, každé prolité kapce krve tu nejvyšší hodnotu. Kniha *Pedagogika nevinné bolesti* je odpovědí na velké proč lidské bolesti v Ježíši Kristu, tak jak ji Don Carlo hlásal a jak jsme o tom vyprávěli.

Z *Maria Auxiliatrice* 10/2002

Jen srdce z kamene může zůstat nedotčeno

P. Josef Augustin Di Noia OP o svých dojmech z filmu „Umučení Krista“ od Mela Gibsona

„Tvoje srdce by muselo být z kamene, abys zůstal tímto neobyčejným filmem nedotčen.“ To je názor amerického dominikána a teologa P. Josefa Augustina Di Noia, podsekretáře Kongregace pro nauku víry, který řekl pro agenturu Zenit o filmu M. Gibsona. Di Noia vyučoval v USA 20 let teologii, 7 let pracoval pro biskupskou konferenci USA a poslední rok přišel do Kongregace pro nauku víry.

„Zhlédnout tento film bude znamenat pro mnoho lidí intenzivní náboženský zážitek. Byl jím také pro mě...“ Gibson zprostředkovává svým filmem hluboký duchovní vhled do významu utrpení a smrti Ježíše Krista. Každý, kdo film zhlédne, ať už věřící nebo nevěřící, musí se vypořádat s ústředním tajemstvím Kristova utrpení a křesťanství: jestliže toto je prostředek vykoupení, jaký pak musí být hřích? Svátý farář Arský jednou řekl: „Nikdo si nemůže představit ani vysvětlit, co náš Pán pro nás vytrpěl. Abychom to pochopili, museli bychom znát všechno utrpení, které mu způsobují hříchy, a to poznáme až v hodině naší smrti.“ Gibsonův film pomáhá „pochopit něco z toho, co leží mimo naše chápání“. Představuje kosmické drama, ve kterém se všichni nacházíme.

Gibson se ve svém filmu opírá o zprávy všech čtyř evangelií. „Gibsonův film není dokument, nýbrž umělecké dílo. Zpracovává pašije podle Matouše, Marka, Lukáše i Jana, ale zůstává věrný základní struktuře, která je ve všech čtyřech zprávách. V rámci imaginární rekonstrukce pašijí je Gibsonův film zcela věrný Novému zákonu.“

Na P. Augustina zapůsobily především herecké výkony Jima Caviezela a Maii Morgensternové. Caviezel a Gibson si byli vědo-

mi, že „Ježíš, vtělený Boží Syn, je přece jen zcela člověkem.“ Caviezel to vyjádřil svými gesty, svou mimikou a svým pohledem. Herec ukazuje, že Ježíš své utrpení a svou smrt přijímá zcela dobrovolně z poslušnosti k Otci. A je to víc než poslušnost. „Jde tu především o lásku. Maia Morgensternová v roli Marie je rovněž velice působivá,“ soudí Di Noia.

Film je natolik „brutální“, nakolik bylo s Ježíšem brutálně nakládáno. Není tu více scén násilí, než bylo zapotřebí. Gibson je silně ovlivněn západní ikonografií, která je v souladu s teologickou tradicí. „Gibson nám ukazuje dramatickým způsobem vtěleného Syna, který je schopen snést to, co by normální člověk nesnesl, ať už jde o utrpení fyzické nebo psychické. Nakonec je třeba se na Ježíšovo tělo dívat pohledem proroka Izaiáše, který Božího služebníka popsal jako tak znetvořeného, že nebyl vůbec k poznání.“

Fyzická přitažlivost Jima Caviezela pomáhá toto úplné znetvoření ještě lépe pochopit v jeho strašném výsledku, který popisuje Izaiáš ve 4. písni o Božím služebníku: *Nebylo na něm krásy ani podoby. Viděli jsme ho, ale byl*

tak nevzhledný, že jsme po něm netoužili. Di Noia: „Je třeba mít oči víry, abychom viděli, že znetvoření Kristova těla znamená duchovní znetvoření a nepořádek.“ V 2. listu Korinťanům stojí: *S tím, který byl bez hřichu, jednal kvůli nám jako s největším hříšníkem.* Di Noia: „Když vidíme ve filmu zničené Ježíšovo tělo, víme, co to znamená – jednat jako s hříšníkem.“

Jan Pavel II. řekl ve své poslední encyklice o Eucharistii, že Kristus ustanovil památku na své umučení a svou smrt dříve, než trpěl – v předjímání oběti kříže. V umělecké představě Mela Gibsona „rozpomíná se Kristus na Poslední večeři, když přináší oběť, kterou ona připomíná“. Di Noia: „Pro mnoho katolíků budou tyto obrazy znamenat, že už pro ně mše svatá nebude totéž, co dříve.“

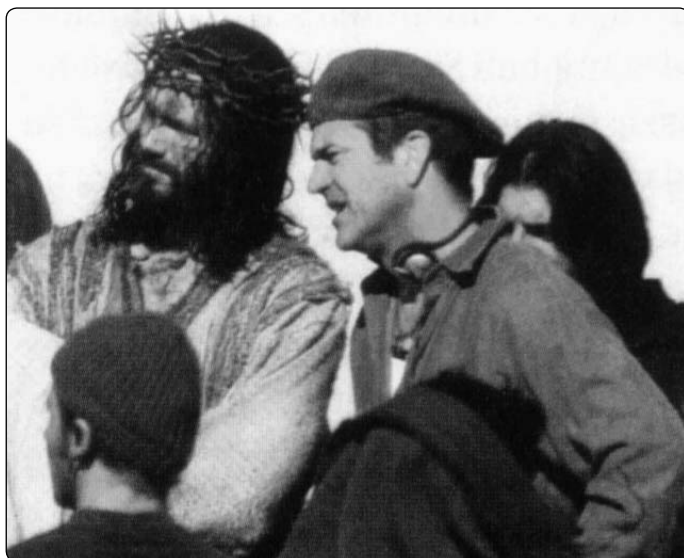
Film „Umučení Krista“ není odpovědným za Ježíšovu smrt nikoho konkrétního, nýbrž nás **všechny**. „Každá z hlavních postav nějakým způsobem přispívá k Ježíšově osudu,“ říká Di Noia. „Jidaš ho zraňuje, velekněz obviňuje, učedníci opouštějí, Petr zapírá, že ho zná, Herodes si s ním pohrává, Pilát dovoluje, aby byl

potrestán, lůza ho hanobí, římsí vojáci mučí, kruté s ním zacházejí a ukřižují ho. A za tím vším stojí Zlý.“ V Gibsonově filmu je jasné: „Je třeba obvinít nikoliv jednotlivé osoby nebo skupiny, které všechny jednají nezávisle jedna na druhé: vinni jsou všichni.“

Ukazuje to i teologický zřetel: „Hříchy všech lidí působí to, že dochází ke Kristovu umučení a smrti, a tak se ukazuje základní pravda, že je třeba obvinít nás všechny, jejich hříchy a naše hříchy přivedly Ježíše ke kříži a on ho nese dobrovolně.“ Je to závažné nedorozumění, na jedné straně věřit, že ten či onen člověk nebo skupina má na svědomí Ježíšovu smrt, a na druhé straně se domnívat, že já sám jsem z toho vyňat. „Nejsem-li jedním z obviněných, jak mohu být mezi těmi, kteří chtějí mít podíl na dobrodiní kříže?“ Nikdo si nepřeje, aby Kristus musel trpět na kříži, ale každý si přeje, aby byl zbaven svých vin a „obmyl se v Beránkově krvi“.

„Ve filmu není absolutně nic antisemitského ani protizidovského,“ konstatuje teolog. Je politováníhodné, že lidé, kteří film ani neviděli, spekulují tak jen podle původního scénáře. „Jsem přesvědčen, že výtky z antisemitismu zcela zmizí, jakmile se film začne promítat,“ soudí Di Noia.

Jedním z důsledků filmu bude, že lidé se budou intenzivněji zabývat Kristovým umučením. „Spiritualita velkých světců se vyznačuje obzvláště velkou láskou k Ježíšovu umučení. Proč? Protože poznali, že není žádné jiné bezpečné cesty, jak probudit v lidském srdci onu lásku, která začíná poněkud přiměřeně odpovídat na lásku Boha, který dal svého Syna za naši spásu. Myslím, že film Mela Gibsona pohne lidi lépe k takové lásce. Tvé srdce by muselo být z kamene, abys zůstal při tomto neobyčejném filmu nedotčen bezednou hloubkou božské lásky, kterou se film snaží oživit na plátně.“

Záběr z natáčení Gibsonova filmu „Umučení Krista“

Každý z nás je povolán, aby nesl svůj kříž

Jim Caviezel o filmu „Umučení Krista“

V listopadovém vydání „Our Sunday Visitor“ vzpomíná Jim Caviezel, představitel Ježíše ve filmu „Umučení Krista“, na natáčení filmu. Byl to jeho nejhlubší náboženský zážitek a současně jeho vlastní „křížová cesta“.

Co se ti nejvíce líbilo na roli tvého Mistra a Pána?

Jim Caviezel: Na jedné straně jsem se cítil poctěn, na druhé straně jsem se často ptal: „Proč sis vybral takového hříšníka, jako jsem já? Od té doby, co jsem byl vybrán, snažil jsem se, abych byl stále vděčný. Co lidé asi sotva mohou pochopit, je, že v této roli nebyl ani jeden okamžik, kdy bych se cítil pohodlně. Ani jediný. Hrát tuto roli byla pro mě muka.

Co jsi cítil, když jsi myslel na to, že se musíš v myšlenkách tak vpravit do Kristova myšlení, jak to říká sv. Pavel?

Jim Caviezel: Moje modlitba byla tato: Jediný důvod, pro který to všechno dělám, je obrácení světa. Nepřeji si, aby lidé viděli mne, nýbrž aby viděli Ježíše. O to se modlím. A ustavičně jsem se modlil růženec, aby mě naše Paní přivedla ke svému Synu. Nikdo, a to myslím s největší vážností, nikdo dosud neviděl takový příběh umučení. Je to ten nejautentičtější obraz umučení, jaké existuje. A nejméně dvě miliardy lidí tento film uvidí. Nikdo z nás ho nedělal pro peníze, nýbrž z lásky. Já sám jsem za to nedostal vůbec nic, Mel právě tak. Každý obětoval svůj čas a dělal to z lásky.

Měl jsi někdy pochybnost, zda tento film zvládneš?

Jim Caviezel: Ne. Tento film bych musel udělat, i kdyby to byl můj poslední. Když mě Mel Gibson navštívil a vyprávěl mi o filmu, zeptal jsem se: „Ty chceš, abych představoval Ježíše, vid?“ A on odpověděl: „Ano.“ Druhý den mi volal a snažil se mi to vymluvit. Zeptal jsem se ho: „Mele, jak to, že se mě pokoušíš vřadit z této příležitosti?“ A on

mi řekl: „Mohlo by to znamenat konec tvé kariéry. Mohlo by to znamenat konec kariéry nás obou. Musíš pochopit, co

tím sleduji.“ A já jsem mu řekl: „Podívej se, věc se má tak: Každý z nás je povolán k tomu, aby nesl svůj kříž. Když svůj kříž neseš, jeho tíha tě zavalí. Moje poslední odpověď je ano.“ A tak se stalo.

Byla role Ježíše skutečně „nepohodlná“?

Jim Caviezel: Kdybychom točili všechno ve studiu a ne na ho-

rách, nebyl bych tak trpěl. Ale kdybych nebyl tak trpěl, nemohl bys vidět představení na kříži. Musel jsem zažít pocit, že umírám na kříži.

Opravdu ses na kříži cítil tak, jako bys umíral?

Jim Caviezel: Ano, opravdu. Na kříži jsem byl zcela ztuhlý. Moje ruce neměly svou sílu, zcela nekontrolovatelně jsem se třásl. Když mě měli na kříži, pravidelně se vracela bolest, kterou jsem cítil v bedrech. Když jsem nesl kříž, byly moje paže téměř vykloubeny. Dvakrát jsem byl zasažen ranami bičování a často jsem byl bit. Nemohl jsem kříž nechat spadnout, protože byl příliš těžký. Nebyl čas si vydechnout. Když jsme poslední den natáčení filmovali horské kázání, byl jsem zasažen bleskem. Lidé vykřikli, moje kůže byla jako zuhelnatělá. Všichni ti, kteří byli přímými svědky, mi potom vyprávěli, že žádný blesk neviděli, viděli jen mne, obklopeného jasným světlem.

Záběr z natáčení Gibsonova filmu „Umučení Krista“

MODLÍTE SE PŘED TELEVIZOREM?

Pravděpodobně odpovíte: „Ne!“ Modlíme se před jídlem a po jídle. Není možné požadovat, abychom to dělali i před a po televizi. Nemá však televize velký vliv na lidi? Tento vliv může být buďto pozitivní, nebo negativní. Za pozitivní vliv se máme modlit. Ale také se máme modlit, abychom se nestali nekontrolovaně závislí na televizi. Zde je vhodná modlitba k používání televizoru:

Všemohoucí Bože, Ty chceš, abychom vymoženosti techniky využívali moudře a odpovědně. Žehnej všem, kteří pracují ve sdělovacích prostředcích, aby sloužili pravdě, spravedlnosti a pravé radosti. Nám pak pomáhej, abychom při používání televize zůstali umírnění a kritičtí, abychom neztráceli vnitřní svobodu a vědomí o Tvé přítomnosti. Prosíme o to skrze Krista našeho Pána. Amen.

Celá doba natáčení byla skutečně velkým náboženským zážitkem. ... Před natáčením jsem řekl Melovi: „Musíme jít každý den na mši svatou. Než natočíme tento kříž a tento film, musím přijmout Eucharistii.“ Někdy jsem chodil denně ke zpovědi. Někdo mi kdysi řekl, že ty nejtěžší hříchy jsou někdy hříchy opomenutí. Nemiluji dostatečně, proto tato věta platí přesně pro mne. Modlili jsme se růženec. Všechny ostatky svatých, o které jsem požádal, jsem dostal. Kromě dvou relikvií z Kristova kříže byli mými stálými průvodci sv. František z Assisi, sv. Marie Gorettiová, sv. Antonín Paduánský, sv. otec Pio z Pietrelciny a také Anna Kateřina Emmerichová.

Podle Kath-net

Bašta Pána Boha (52)

V tom okamžiku se otevřely dveře a dovnitř vtrhl Jirka Vinaie. „Tatínku!“ křičel bez dechu. „Na náměstí přijel právě vůz z Paříže, ozdobený květinami a barevnými stuhami. Uvnitř jsou cestující z hlavního města, kteří vyprávějí – představ si, tati! – oni vyprávějí, že ten strašný Robespierre byl sťat! Pojď se mnou, tati, a vy také, mistré Convertiere, měli byste to sami slyšet!“

To už Vinaie ani neztrácel čas, aby si svlékl pekařskou zástěru. Zaprášený od mouky, bosé nohy v sandálech, běžel s kamarádem stejného cechu přes Joubertův most, zatímco Jirka ještě alarmoval své mladé přátele z Montbernage.

Obraz, který se jim v ulicích Poitiers nabízel, byl nepopsatelný. Všechny ulice byly plné lidí, kteří radostně se smíchem i pláčem vrhali jeden druhému do náruče. V nekonečném jásotu propukala znovu a znovu volání: „Francie je svobodná, hrůza skončila!“

Na náměstí byla téměř života nebezpečná tlačence. Stále znovu museli cestující vypravovat o konci netvora Robespiera.

„Čelist se mu rozlomila na dvě části, když ho kat sekl do zátylku! Jedna žena si stoupla na kolo katovy káry a křičela: „Tyrane, tvoje smrt mě opájí radostí, proklínám tě ve jménu všech žen a matek! Propadni se, odsouzen našimi kletbami, do pekla!“

„Jeho obličej celý zezelenal hrůzou, když stál na popravišti, a strachem řval jako divoké zvíře!“

„Kdosi mu už vymyslel nápis na hrob: Ať ti pro mě nezrudnou oči pláčem, neboť kdybych žil, byl bys mrtvý!“

Tak vyprávěli cestující a každé jejich slovo bylo mezi shromážděnými lidmi předáváno dále, kolovalo po celém rozlehlém náměstí, zbavovalo lidi hrůzy a děsu a stále více v nich probouzelo nespoutanou radost.

Ti, kteří ještě včera jako nejzuřivější jakobíni a jejich příznivci opěvovali Robespiera, byli bez sebe nadšením a jásali nad jeho záhubou. Vyhazovali své rudé čepice do vzduchu a křičeli:

„Bestie je mrtvá! Francie je svobodná!“

Radost věrných katolíků byla nesmírná. Jistě měli také radost ze zprávy o smrti nejhoršího nepřítele, vždyť nyní mohli konečně doufat v ukončení pronásledování, ale do jejich radosti se mísilo tiché rozechvění nad Božím soudem, který se projevil tak otřesným trestem.

Poledne dávno uplynulo, když se chlapani vrátili z Poitiers domů do své vesnice. Vzrušeně vypravovali ještě jednou všechno, co se dozvěděli ze zpráv od cestujících.

„Musíme si to zahrát s naším loutkovým divadlem,“ navrhl Jirka Vinaie.

„Jdeme do Puisaisovy kovárny a přineseme si kladiva. Dnes musí zvonit všechny zvony!“ mluvil silný Martin Cordier.

„Já zatroubím, až trumpeta praskne!“ smál se Pavel Convertier se zářícíma očima.

tlustý Filip se také přidal: „Maminka nám dnes musí uvařit sváteční jídlo. Zasloužilo by si to pár metrů klobás!“

Jen Robert Bernard zůstával tiše a díval se vážně před sebe.

„Copak ty nemáš vůbec radost?“ ptal se Martin Cordier udiveně. „Myslím, že k tomu máš všechny důvody. Rudá banda tě přece dost mučila.“

„Ach,“ odpověděl chlapec vážně, „myslím jenom, že není ušlechtilé mít radost z něčeho tak hrozného. Farář Coudrin

vždycky říká, že pravý křesťan nejásá nad smrtí svých nepřátel, ale modlí se za ně. Robespierre měl také nesmrtelnou duši.“

Všichni se zaražené dívali na svého kamaráda a potom mlčky pokračovali v cestě.

Zatím klečel kněz Coudrin před Nejsvětější svátostí v Oleronově ulici a modlil se z celého srdce, aby tento den přinesl obrát v jeho nešťastné vlasti. Věděl, že čas zkoušek není ještě u konce, že není rozhodující smrt nepřátel, nýbrž práce a život křesťanů pro štěstí a blaho svého národa.

Do tichého prostoru pronikal zvenčí hluk jásajících davů, ale v srdci kněze byl hluboký smutek. Viděl v těchto chvílích zkázu duší mnoha lidí, kteří v těchto pěti strašlivých letech ztratili stud, mravnost a víru a stali se slepými k Boží vůli. Viděl náboženskou bídu a nevědomost nespočetných dětí, které nezna-ly ani Otčenáš. Většinu z nich se nedostávalo ani základního vzdělání.

Utrpení, nouze a bída osamělých hleděly na něj ze všech stran, volaly o pomoc a slitování. Kněz viděl pole trosek a ruin, jimiž s jinými bezpřísežnými až dosud bloudil, aby tu a tam nějakému umírajícímu a pochybujícímu pomohl. Nyní ale musí opět postavit, co bylo zničeno, vyrovnat, co bylo rozšlapáno. Odkud však vzít k tomuto úkolu sílu, která by převýšila všechny lidské schopnosti? Úpěnlivě stoupal pohled modlícího se kněze k oltářnímu stolu, na němž hořel červený plamen. Cožpak neřekla slečna Geoffroyová, statečná velitelka tohoto domu, že všechna síla přichází od Opuštěného, který se utábořil za tichými stěnami svatostánku? Bylo by to ne-

možné pro lidi, kteří se vyzbrojí silou Boží? Nemělo by všechno začít zde, u pramene veškeré síly – u Božího Srdce? U onoho srdce, které bylo tak nevýslovně potupeno a mučeno v letech rudého převratu?

Toto Srdce by se muselo především zase vyzvednout na trůn, který mu náleží. V době revoluce byli lidé umučeni k smrti za to, když se u nich našel obraz Nejsvětějšího Srdce. Kde jsou ti Boží praporečníci, kteří by znovu pozvedli na svých korouhvičích obraz se Srdcem Ježíšovým spolu s ušlechtilým Srdcem jeho svatě Matky, do jejíž ochrany se poroučelo mnoho žen a jejímž jménu přinášely nejkrásnější oběti?

Bezděky pohlédl kněz ke dvěma ženám, které klečely před svatostánkem. Nebyl by to už tady začátek? Nenašla by se i jinde ve Francii taková ušlechtilá srdce, která čekají jen na Boží výzvu?

Nenašli by se také muži, především kněží, kteří by, zoceleni plameny pronásledování, dali světu příklad hrdinského odříkání, kteří by byli připraveni dobýt svět pro Boha v křížáckém tažení lásky?

A Coudrin náhle vidí mohutný zástup ušlechtilých žen a statečných kněží, oděných do bílého šatu. Z jejich ramenou se vlní plášť jako rytířské roucho. Z jejich hrudi plane v trnovém věnci odříkání plamen Nejsvětějšího Srdce Ježíšova i Mariina. Vidí tyto lidi putovat troskami vlastní země a mezi ruinami zasévat Boží semeno, vidí, jak pokračují na svých cestách všemi zeměmi a všemi moři světa až do nejvzdálenějších oblastí, v nichž ještě lidské duše prahnou bez pomoci po Boží pečeti.

Tu seřve kněz ruce tak, až ho to zabolí. Jeho oči hoří posvátným žářem, jeho rty však opakují stále stejná slova:

„Pane, dej mi sílu, abych naplnil dílo, které jsi mi ukázal!“

(Pokračování)

Oprava termínu duchovních cvičení v roce 2004 na Velehradě – Stojanov: Prosíme čtenáře, aby si laskavě opravili termín konání duchovních cvičení, který byl v minulém čísle uveden ve dnech 21.–25. 3. 2004 (příprava na velikonoční liturgii, P. M. Kabrda SDB) na termín **14. – 18. 3. 2004**. Dále si doplňte: **20.–23. 5. 2004 víkend pro podnikatele – „Křesťanský rozměr podnikatele“, P. F. Hanáček.**

BOHATÍ JSME TÍM, CO DÁVÁME

Chtít po někom v této zemi, aby si představil životní podmínky tříčlenné rodiny – kupříkladu ovdovělé matky se dvěma dorůstajícími dětmi, která hospodaří s příjmem šesti set korun měsíčně, je očividný nesmysl. Ten nesmysl se ale mění ve všední realitu nepříliš daleko od tud na východ, z Prahy jen nějakých 800 kilometrů, na území, které ti starší mezi námi pamatují jako součást státu, v němž se narodili – na Podkarpatské Rusi, dnešní Zakarpatské Ukrajině, v kraji bohatém jediné přírodními krásami, naopak chudém na zdroje obživy pro půldruhého milionu svých obyvatel. Materiální nouze rodin tady bohužel postihuje i tu nejmladší generaci a její vyhlídky na lepší uplatnění v dospělém věku.

Šanci aspoň pro některé chlapce a dívky představuje projekt, který na jaře loňského roku uvedla v život Diecézní charita ostravsko-opavská s vydatnou pomocí slovenského kněze Petra Krenického, jenž na Podkarpatské Rusi působí už deset let. Jde o adopci na dálku, spočívající ve finanční podpoře dětí, které dobrovolní pracovníci, dobře obeznámení s místními podmínkami, pečlivě vybírají z ekonomicky nejslabších rodin i dětských domovů. Zatím pouze v jediném ze třinácti správních celků – v tjačivském okrese. Je to právě ten kousek světa, který nám v třicátých letech minulého století poutavě přiblížil svými literárními díly *Nikola Šuhaj loupežník, Golet v údolí, Hory a staletí* Ivan Olbracht.

Adoptivním rodičem některého z tamních dětí se může v České republice stát každý, kdo je ochoten přispět na jedno z dětí pěti sty korunami měsíčně, anebo šesti tisíci ročně. Z médií i různých dobročinných akcí se občas dozvídáme, že podobným způsobem lze pomáhat také ještě chudším a hladovějícím dětem v Africe či Asii. To jistě. Jenomže ta Podkarpatská Rus – říkám si jako jeden ze zmíněných adoptivních rodičů tamních dětí – je nám přece jen blíží geograficky i historicky. A věřím, že je blíží i našim srdcím.

Informace o projektu dálkové adopce podkarpatoruských dětí: Charita Svatého Alexandra, Jeremenkova 8, 703 00 Ostrava – Vítkovice, tel.: 596 617 778.

BISKUP DUKA KORIGUJE TVRZENÍ ZEDNÁŘŮ

Po programu o zednářích, který odvysílala Česká televize, se RC obrátila na biskupa Dominika Duku OP s dotazem na zednářskou příslušnost někdejšího člena pražského dominikánského konventu Ivana Štampacha. Ten v pořadu „Vertikála“ tvrdil, že byl členem zednářské lóže po celou dobu svého pobytu v konventu a že se tato dvě členství vzájemně nevylučují.

Biskup Duka, který v té době stál v čele dominikánské provincie a pražského konventu, RC sdělil, že podle seznamu pražských zednářů, který měl tehdy k dispozici, v době jeho působení Štampach k zednářům nepatřil. Teprve v pozdějším seznamu (snad z roku 1997) se jeho jméno vyskytlo společně s dalším jménem jednoho z odpadlých dominikánů.

Do kontaktu se zednáři se Ivan Štampach nejspíše dostal při sledování sekt u nás; tuto práci vykonával pro ministerstvo vnitra. Tehdy se patrně s touto skupinou sblížil.

Členství v dominikánském řádu s členstvím v zednářské lóži samozřejmě slučitelné není. (*Res Catholica*)

Liturgická čtení

Neděle 11. 1. – svátek Křtu Páně

1. čt.: Iz 42,1-4.6-7

Ž 29(28),1a+2.3ac-4.3b+9b-10

Odp.: 11b (*Hospodin dá požehnaní a pokoj svému lidu.*)

2. čt.: Sk 10,34-38

Ev.: Lk 3,15-16.21-22

Pondělí 12. 1. – ferie

1. čt.: 1 Sam 1,1-8

Ž 116B(115),12-13.14+17.18-19

Odp.: 17a (*Přinesu ti oběť díky, Hospodine.*)

Nebo: *Aleluja.*

Ev.: Mk 1,14-20

Úterý 13. 1. – nez. pam. sv. Hilaria

1. čt.: 1 Sam 1,9-20

1 Sam 2,1.4-5.6-7.8abcd

Odp.: 1a (*Mé srdce jása v Bohu, mém spasiteli.*)

Ev.: Mk 1,21b-28

Středa 14. 1. – ferie

1. čt.: 1 Sam 3,1-10.19-20

Ž 40(39),2+5.7-8a.8b-9.10

Odp.: srov. 8a+9a (*Hle, přicházím, Pane, splnit tvou vůli.*)

Ev.: Mk 1,29-39

Čtvrtek 15. 1. – ferie

1. čt.: 1 Sam 4,1-11

Ž 44(43),10-11.14-15.24-25

Odp.: 27b (*Vysvobod nás, Pane, pro svou lásku!*)

Ev.: Mk 1,40-45

Pátek 16. 1. – ferie

1. čt.: 1 Sam 8,4-7.10-22a

Ž 89(88),16-17.18-19

Odp.: srov. 2a (*Na věky chce zpívat o Hospodinových milostech.*)

Ev.: Mk 2,1-12

Sobota 17. 1. – památka sv. Antonína

1. čt.: 1 Sam 9,1-4.17-19; 10,1a

Ž 21(20),2-3.4-5.6-7

Odp.: 2a (*Hospodine, z tvé síly se raduje král.*)

Ev.: Mk 2,13-17

Breviář pro laiky

Uvedení	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
do první modlitby dne:	11. 1.	12. 1.	13. 1.	14. 1.	15. 1.	16. 1.	17. 1.
Antifona	261	826	841	857	873	889	1754
Žalm	783	783	783	783	783	783	783
Ranní chvály:							
Hymnus	261	827	842	857	873	889	1755
Antifony	262	828	843	858	874	890	906
Žalmy	813	828	843	858	874	890	906
Kr. čtení a zpěv	262	831	847	861	877	893	1756
Antifona k Zach. kantiku	263	831	847	861	877	894	1780
Prosby	263	831	847	861	878	894	1757
Záv. modlitba	263	832	1277	862	878	894	1278
Modlitba během dne:							
Hymnus	227	832	848	862	879	895	910
Antifony	264	833	848	863	879	895	910
Žalmy	1035	833	849	863	879	895	911
Krátké čtení	264	835	851	865	882	898	913
Záv. modlitba	263	835	851	865	882	898	913
Nešpory:							
Hymnus	261	265	837	852	867	883	915
Antifony	260	265	838	853	868	884	916
Žalmy	230	238	838	853	868	884	916
Kr. čtení a zpěv	260	266	840	856	871	887	918
Ant. ke kant. P. M.	260	266	840	856	871	887	904
Prosby	261	266	841	856	872	888	918
Záv. modlitba	263	263	841	1277	872	888	904
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1260

Z JINÝCH NAKLADATELSTVÍ

Charles Journet: JAKO OHNIVÝ ŠÍP

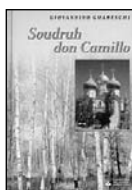
Výbor z listů kardinála Journeta, který zemřel 15. dubna 1975 ve věku 84 let. Téměř celý svůj kněžský život od roku 1924 prožil ve velkém semináři ve Fribourgu jako profesor dogmatické teologie. Slovo, kterým se tento Boží svědek obracel na své posluchače před více než čtvrtstoletím, může být přínosem i pro dnešního čtenáře. To proto, že vychází z hluboké modlitby a živoucí Journetovy teologie.

Karmelitánské nakladatelství, brož., zúž. A5, 158 stran, 139 Kč

Giovannino Guareschi:**SOUDRUH DON CAMILLO**

Další z mnoha příběhů Dona Camilla. Tentokrát se stává „soudruhem“ a vyrazí na cestu do Sovětského svazu s novou identitou, důkladně teoreticky připraven a vybaven nejrůznějšími tematickými pomůckami. Jak obstojí skupina „vyvolených“, které je Don Camillo členem, před zkoumavým pohledem zkušených politických pracovníků? Téma příběhu je možná poněkud zastaralé, ale věrně odhaluje absurditu komunistických ideálů tehdejší doby. V každé situaci však zde platí: nejdůležitější je láska k Bohu a k člověku.

Karmelitánské nakladatelství, brož., A5, 184 stran, 169 Kč

Yves Hamant: ALEXANDR MEŇ – KRISTŮV SVĚDEK PRO DNEŠNÍ RUSKO

Osobnost pravoslavného kněze Alexandra Meň vešla světu ve známost 9. září 1990, kdy byl poblíž Moskvy zabit ranami sekerou. Meň byl pokřtěn jedním z kněží podzemní církve v době největšího stalinického pronásledování. V jeho povolání ho povzbuzoval kněz, který pokřtil Stalinovu dceru. Osobní svazky ho poutaly s otcem Jakuninem i Solženicynovým přítelem otcem Dudekem. Pravidelně mu ztrpčovala život KGB, protože svým vlivem a především duchovním vyzářováním byl „nebezpečný“ pro komunistickou moc. Snad proto se stal jedním z novodobých mučedníků. Kniha je obohacena o velké množství archivních fotografií, vychází v rámci edice Osudy.

Karmelitánské nakladatelství, brož., A5, 182 stran, 159 Kč

Dominik Pecka:**Z DENÍKU MARNOSTI**

Kniha vypráví o pobytu P. Pecky v komunistickém kriminále a o setkání s nejrůznějšími lidskými osudy. Prostým a čistým stylem s moudrostí sobě vlastní se vyjadřuje o postojích a jednání spoluvězňů v lidsky náročném prostředí. Vyvozuje z nich etické zásady lidského života a bytí, které jsou svojí naléhavou pravdivostí aktuální i dnes.

Atlantis, váz., přebal, zúž. A5, 248 stran, 231 Kč

Uvedené knihy si můžete objednat na adrese:

Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1;

tel.: 587 405 431, fax: 585 222 803, e-mail: knihy@maticecm.cz

Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese

www.maticecm.cz

772 00 Olomouc 2
147/2002
P.P.

TZ

771 11 Olomouc 1
Dolní nám. 24
Matice cyrilometodějská s. r. o.